

॥ अंतरी पेटवू ज्ञानज्योत ॥

**NORTH MAHARASHTRA UNIVERSITY,
JALGAON**

**SYLLABUS FOR F.Y.B.A.
SEMESTER PATTERN**

POLITICAL SCIENCE

&

PUBLIC ADMINISTRATION

(WITH EFFECT FROM JUNE - 2017)

NORTH MAHARASHTRA UNIVERSITY, JALGAON.

SYLLABUS FOR F.Y.B.A.

WITH EFFECT FROM JUNE 2017

SEMESTER PATTERN

POLITICAL SCIENCE

GENERAL PAPER

Introduction to Indian Constitution

POL – G -101-A (Semester-I)

POL – G -201-A (Semester-II)

OPTIONAL PAPER

Rural Local Government in Maharashtra

POL – G -101-B (Semester-I)

Urban Local Government in Maharashtra

POL – G -201-B (Semester-II)

F.Y.B.A.
Political Science and Public Administration

Equivalent Course for Political Science

(With Effect from June 2017)

(Semester Pattern)

Sr. No.	Paper	Old Course	New Course
1	Gen. Paper POL-1	Indian Constitution	Introduction to Indian Constitution

OPTIONAL COURSE

2	Gen. Paper POL-1 OPT.	Local Self Government in Maharashtra	Sem. - I Rural Local Government in Maharashtra Sem. – II Urban Local Government in Maharashtra
---	-----------------------------	--	---

Public Administration

w.e. from June 2017

Sr. No.	Paper	Old Course	New Course
1	Gen. Paper PUB-1	Indian Administration	Indian Administrative System

NORTH MAHARASHTRA UNIVERSITY, JALGAON
(SYLLABUS FOR F.Y.B.A.POLITICAL SCIENCE)
POL-G-101-A- Introduction to Indian Constitution
WITH EFFECT FROM JUNE 2017

Periods - 60
Marks - 60
U.A. - C.A.
60 40

Course Objectives -

This paper is a basic introduction to the process, concept and working of Indian constitution. Indian constitution is a social document. To create responsible Indian citizen is the need. Explain an importance of constitutions. Practical applicability of the constitution should be known to the students. It includes the constitutional frame work , machinery and recent trends in Indian democracy.

Semester-I

Chapter : 1	Making of the Indian Constitution	Periods	Marks
	a. Historical background of constitution b. Process of Making the Indian Constitution, c. Values of the preamble, d. Salient features in Indian Constitution	12	12
Chapter : 2	Federal Design and its working	12	12
	a. Structure of Indian Federation. b. Nature & Features of Indian Federation .(Art. 256) c. Centre & State Relation - Legislative Relation Administrative Relation, Financial Relation d. Constitutional Bodies - Finance commission, NITI Aayog		
Chapter : 3	Fundamental Rights & Duties	12	12
	a. Fundamental Rights (12 to 33). b. Fundamental Duties (51A) (21A) c. Difference between Rights and Duties d. Recent changes Regarding Rights - RTI, RTE		
Chapter : 4	Directive Principles of State Policy (Art. 36 to 51)	12	12
	a. Meaning and Scope of Directive Principles. b. Social and Economical Principles. c. Political Principles & Principles concern with International Relation d. Difference between Rights and Directive Principles.		
Chapter : 5	Major Amendment in Indian Constitution (Art. 368)	12	12
	a. Procedure to Amendment in Indian Constitution b. Important Amendment - 61, 73, 74, 86 & 101 c. Dangers of Frequently Amendment in Indian Constitution d. Implementation of Amendments.		

NORTH MAHARASHTRA UNIVERSITY, JALGAON
(SYLLABUS FOR F.Y.B.A.POLITICAL SCIENCE)
POL-G-201-A-Introduction to Indian Constitution
WITH EFFECT FROM JUNE 2017

Periods - 60
Marks - 60
U.A. - C.A.
60 40

Semester-II

Chapter : 1	Executive in India	Periods	Marks
	a. Union Executive : Composition, Powers and Functions	12	12
	1. President		
	2. Vice President		
	3. Prime Minister		
	4. Council of Minister		
	b. State Executive : Composition, Powers and Functions		
	1. Governor		
	2. Chief Minister		
	3. Council of Minister		
Chapter : 2	Legislature in India	12	12
	a. Union Legislature		
	1. Lok Sabha		
	Composition, Powers and Functions, Speaker and Deputy Speaker Powers and Functions		
	2. Rajya Sabha		
	Composition, Powers and Function, Chairman and Deputy Chairman Powers and Function		
	b. State Legislature		
	1. Vidhan Sabha		
	Composition, Powers and Function, Speaker and Deputy Speaker Powers and functions		
	2. Vidhan Parishad		
	Composition, Powers and Function Chairman and Deputy Chairman Powers and Functions		
Chapter : 3	Judiciary in India	12	12
	a. Supreme Court - Composition Powers and Function		
	b. High Court - Composition Powers and Function		
	c. Judicial Review, Judicial Activism		
	d. Public Interest Litigation (PIL), Judicial Reforms		
Chapter : 4	Electoral Process in India	12	12
	a. Representation and Adult Franchise		
	b. Centre and State Election Commission - Powers and Functions		
	c. Role of Election Commissioner		
	d. Election Reforms - EVM - Electronic Voting Machine		
Chapter : 5	Emerging Challenges before Indian Democracy	12	12
	a. National Integration		
	b. Secularism		
	c. Reservation		
	d. Demand of Small States		

Reference Books: (For both semesters)

1. **Dr. Bhimrao Ambedkar** - The Constitution of India, (Edi. 2011)
भारत सरकार, विधि और न्याय मंत्रालय, नई दिल्ली
2. **Basu Durga Das -** - Introduction to the constitution of India, New Delhi, Print ice - Hall of India
3. **Ram Joshi -** - Marina Pinto, Louis D'silva, The Indian Constitution and its working. Bombay Orient Longman.
4. **Phadke Y.D. & S. Shrinivas** - The Indian Constitution, Himalayan Publishing Co., Girgaon
5. **Johari J.C.** - Indian Political System, Anmol Publications Pvt. Ltd., New Delhi
6. **M.N. Srinivas** - 'Social Change in Modern India', Bombay, Allied Publishers.
7. **R. Kothari** - Politics in India, Delhi, Orient Longman, 1970
8. **R. Kothari** - Democratic Policy and Social Change in India, Delhi, Allied Publishers, 1976
9. **S. Kothari -** Social Movement and the Redefinition of Democracy, Boulder, Colorado West view Press, 1993
10. **J. Donnelly** - The Concept of Human Rights, London, Croom Helm, 1985.
11. **J. Borwnlie** - Basic Documents of Human Rights, 2nd Edn., Oxford, The Clarendon Press 1992.
12. **Geol S. R.** - Right to Information and Good Governance. Deep and Deep Publication Pvt. Ltd., New Delhi, 2007
13. **Dr. Manohar T. Patil** - Panchayat Raj, Democracy and Development in India, Chandralok Publication, Kanpur - 21
14. **Dr. Pramod Pawar** - Indian Constitution, Chandralok Publication, Kanpur - 21
15. **Dr. Sambhaji Patil** - Local Self Government, Chandralok Publication, Kanpur - 21
16. **राजेंद्र शंकर भट्ट** - संविधान - शंकाएँ और संभावनाएँ, पंचशील प्रकाशन, जयपूर - ३०२००३
17. **प्रा. श्रीराम माहेश्वरी** - अखिल भारतीय सेवाएँ, पंचशील प्रकाशन, जयपूर - ३

18. डॉ. पा.श्री. घारे - भारतीय प्रशासन, महाराष्ट्र विद्यापीठ ग्रंथ निर्मिती मंडळ, पुणे
19. प्रा. श्रीराम माहेश्वरी - भारतीय प्रशासन (मराठी), ओरिएंट लॉगमन प्रा. लि.,
अनुवाद साधना कुलकर्णी मुंबई
20. प्रा. बी.टी. देशमुख - भारतीय संविधान, पिंपळापुरे पब्लिशर्स, नागपूर
21. डॉ. भा.ल. भोळे - भारतीय राज्यव्यवस्था, पिंपळापुरे पब्लिशर्स, नागपूर
22. प्रा. बी.बी. पाटील - भारतीय शासन, फडके प्रकाशन, कोल्हापूर
23. माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ - यशवंतराव चव्हाण विकास प्रकाशन प्रबोधिनी आणि
राजहंस प्रकाशन याचा उपक्रम, यशदा, पुणे
24. डॉ.सौ. शुभांगी राठी - भारताचे शासन व राजकारण, कैलास पब्लिकेशन,
औरंगाबाद
25. डॉ.सौ.शुभांगी राठी, प्रा.नाडेकर, प्रा.दुसाने - भारतीय लोकशाही गणराज्य - दुसरे सत्र, वृंदा
पब्लिकेशन, जळगांव
26. डॉ.अलका देशमुख - भारतीय शासन आणि राजकारण, श्री साईनाथ प्रकाशन,
नागपूर
27. डॉ.एस.जी.देवगांवकर - भारतीय राज्यव्यवस्था श्री साईनाथ प्रकाशन, नागपूर
28. डॉ. भालबा विभुते - भारताचे संविधान, मनोविकास प्रकाशन, चर्चगेट, मुंबई
29. डॉ. पी. डी. देवरे, डॉ. एस. एम. विसपुते,
डॉ. डी. एस. निकुंभ - भारतीय लोकशाही गणराज्य, प्रशांत पब्लिकेशन,
जळगांव
30. डॉ.प्रमोद पवार, डॉ. सौ. शुभांगी राठी - भारतीय लोकशाही गणराज्य - पहिले सत्र, वृंदा
पब्लिकेशन, जळगांव
31. डॉ. डी.एस. निकुंभ, डॉ. सुरेंद्र मोरे - भारतीय संविधान - भाग - १, भाग - २, प्रशांत
पब्लिकेशन, जळगांव
32. डॉ. मनोहर तुकाराम पाटील - पंचायत राज व महिला सहभाग, इंडोव्हिजन
पब्लिकेशन्स, लातूर
33. डॉ. शुभांगी राठी - भारताचे संविधान, अथर्व पब्लिकेशन, जळगाव
34. प्रा. बी. बी. पाटील - लोकप्रशासन
35. डॉ. पारस बोरा - लोकप्रशासन शास्त्र
36. डॉ. अर्जुनराव दर्शनकर - लोकप्रशासन शास्त्र

NORTH MAHARASHTRA UNIVERSITY, JALGAON
(SYLLABUS FOR F.Y.B.A.POLITICAL SCIENCE)
POLITICAL SCIENCE – G-101-B OPTIONAL PAPER 1
POL-G-101-B- Rural Local Government in Maharashtra
WITH EFFECT FROM JUNE 2017

Periods - 60
Marks - 60
U.A. - C.A.
60 40

Semester-I

Chapter : 1	Local Self Government	Periods	Marks
	a. Meaning, Scope, Importance	12	12
	b. Nature and History		
	c. Importance of Rural Local Government.		
Chapter : 2	Making of Panchayatraj in Maharashtra	12	12
	a. V.P. Naik Committee		
	b. L.N. Bongirwar Committee		
	c. P.B. Patil Committee		
	d. 73 rd Amendment		
Chapter : 3	Panchayat Raj System in Maharashtra	12	12
	1. Zilla Parishad	}	a. Organization
	2. Panchayat Samiti		b. Powers
	3. Grampanchayat		c. Functions
	4. Gram Sabha		d. Women reservation
			e. Revenue Sources
Chapter : 4	Welfare Programme in Panchatraj System	12	12
	a. Constitutional Pedestal		
	b. Role of Information Technology		
Chapter : 5	Leadership in Rural Government	12	12
	a. Development of Rural Leadership		
	b. Features of Leadership		

NORTH MAHARASHTRA UNIVERSITY, JALGAON
(SYLLABUS FOR F.Y.B.A.POLITICAL SCIENCE)
POLITICAL SCIENCE – G-201-B OPTIONAL PAPER 1
POL-G-201-B- Urban Local Government in Maharashtra
WITH EFFECT FROM JUNE 2017

Periods - 60
Marks - 60
U.A. - C.A.
60 40

Semester-II

Chapter : 1	Making of Urban Local Government in Maharashtra	Periods	Marks
	a. Nature and History	12	12
	b. Scope		
	c. Structure		
Chapter : 2	Urban Local Institutions	12	12
	1. Municipality	} a. Organization	
	2. Municipal Council		b. Powers
	3. Municipal Corporation		c. Functions
	4. Port Trust		
Chapter : 3	Reform of Local Government	12	12
	a. 74 th Amendment		
	b. Empowerment of Womens		
Chapter : 4	Revenue sources of Urban Local Government	12	12
	a. Taxes		
	b. Grants		
	c. Loan		
Chapter : 5	Control on Urban Local Government	12	12
	a. Control of State Government		
	b. Control of District Collector		
	c. Reforms of Control		

Reference Books: (For both semesters)

1. **S. R. Maheshwari** - Public Administration in India, MacMillan
2. **M. Laxmikanth** - Public Administration, Tata McGraw, Hill Publishing Co., New Delhi.
3. **Avasthi & Avasthi** - Indian Administration, Lakshmi, Narain Agrawal, Agra - 3.
4. **Vishnoo Bhagwan & Vidya Bhushan-** Public Administration, S. Chand, New Delhi.
5. **Dr. Manohar T. Patil** - Panchayat Raj, Democracy and Development in India, Chandralok Publication, Kanpur - 21
6. **Dr. Sambhaji Patil** - Local Self Government, Chandralok Publication, Kanpur - 21
7. **श्रीराम माहेश्वरी** - भारतीय प्रशासन, ओरिएण्ट लॉगमन.
8. **प्रा. के.आर. बंग** - भारतीय प्रशासन, विद्या बुक्स पब्लिशर्स, औरंगाबाद.
9. **डॉ. प. ल. जोशी** - भारतीय शासन व प्रशासन, विद्या प्रकाशन, नागपूर.
10. **डॉ.बी. एल. फडीया** - भारतीय प्रशासन, साहित्य भवन, आग्रा.
11. **डॉ.प्रमोद पवार, डॉ.सौ शुभांगी राठी -** भारतीय गणराज्याचे शासन - पहिले सत्र, वृंदा पब्लिकेशन, जळगांव
12. **डॉ. डी.एस. निकुंभ, डॉ. सुरेंद्र मोरे -** भारतीय संविधान - भाग - १, भाग - २, प्रशांत पब्लिकेशन, जळगांव
13. **डॉ. मनोहर तुकाराम पाटील** - पंचायत राज व महिला सहभाग, इंडोव्हिजन पब्लिकेशन्स, लातूर
14. **डॉ. शुभांगी राठी** - महाराष्ट्राच्या सामाजिक - राजकीय चळवळी व प्रशासन, अथर्व पब्लिकेशन, जळगाव.

North Maharashtra University, Jalgaon
Syllabus for F. Y. B. A. (Public Administration)
(w.e.f. June 2017)

PUB- G-101: Indian Administrative System (Semester I)

Periods - 60
Marks - 60
U.A. - C.A.
60 40

Objectives:

Following objectives can achieve from this paper -

1. To know the nature & Scope of Indian Administrative System.
2. To aware the students about the basic concepts of Indian Public Administrative System.
3. To understand Indian Administrative Constitutional & Statutory Bodies.
4. To introduce new technology & Changing Government policies of development among the student.

Semester I		Periods	Marks
Chapter 1	The Legacy of Indian Administration a. Basic Premises of Indian Administration b. Administration of British Period c. Administration since Independence d. Salient Features of Indian Administration	12	12
Chapter 2	Administration of President & Vice President a. President: Election, Composition, Powers & Functions, Role b. Vice President: Election, Composition, Powers & Functions, Role	12	12
Chapter 3	Administration of Prime Minister & Council of Ministers a. Prime Minister: Appointment, Composition, Powers & Functions, Role b. Council of Ministers: Constitutional Provisions, Composition, Powers & Functions, Collective Responsibility.	12	12
Chapter 4	Cabinet Secretariat a. Structure and Functions of Cabinet Secretariat & Prime Minister's Office b. Ministries and Departments: (Structure, Functions, Role in Policy Formation & Implementation) i. Ministry of Home Affairs ii. Ministry of Finance iii. Ministry of Foreign Affairs iv. Ministry of Railway	12	12
Chapter 5	Constitutional & Statutory Bodies: (Need, Functions, Limitations, Role) a. Union Public Service Commission (UPSC) b. Election Commission (EC) c. National Human Rights Commission (NHRC) d. Right to Information Commission (RIC) e. Central Administrative Tribunals (CAT)	12	12

North Maharashtra University, Jalgaon
Syllabus for F. Y. B. A. (Public Administration)
(w.e.f. June 2017)

PUB- G-201: Indian Administrative System (Semester II)

Periods - 60

Marks - 60

U.A. - C.A.

60 40

Semester II		Periods	Marks
Chapter : 1	Indian Federal System a. Nature of Indian Federal System b. Distribution of Powers (i) Union List (ii) State List (iii) Concurrent List	12	12
Chapter : 2	Center State Relations a. Relations between Center & State Government (i) Legislative Relations (ii) Administrative Relations (iii) Finance Relations b. Finance Commission c. NITI Aayog	12	12
Chapter : 3	The Comptroller and Auditor General of India a. Historical Background b. Liberty. c. Duties and Powers d. Process of Report Writing e. Role & Contribution in Administration	12	12
Chapter : 4	Administrative Reforms in India a. Good Governance b. E-Governance c. Lokpal d. Development of Information Technology & Social Media	12	12
Chapter : 5	Social Welfare Administration in India a. Meaning & Nature of Social Welfare Programme b. Development of Administrative Welfare Programmes - (i) Social (ii) Economic (iii) Health (iv) Environmental c. Administrative Welfare Programmes for - (i) S. C. & S. T. (ii) Tribal Areas (iii) Women (iv) Children.	12	12

Reference Books: (For both semesters)

1. **S. R. Maheshwari** - Public Administration in India, MacMillan
2. **M. Laxmikanth** - Public Administration, Tata McGraw, Hill Publishing Co., New Delhi.
3. **Avasthi & Avasthi** - Indian Administration, Lakshmi, Narain Agrawal, Agra - 3.
4. **Vishnoo Bhagwan & Vidya Bhushan** - Public Administration, S. Chand, New Delhi.
5. **Dr. Manohar T. Patil** - Panchayat Raj, Democracy and Development in India, Chandralok Publication, Kanpur - 21
6. **Dr. Sambhaji Patil** - Local Self Government, Chandralok Publication, Kanpur - 21
7. **श्रीराम माहेश्वरी** - भारतीय प्रशासन, ओरिएण्ट लॉगमन.
8. **डॉ. शुभांगी राठी** - भारताचे शासन व राजकारण, कैलास पब्लिकेशन्स, औरंगाबाद
9. **प्रा. के.आर. बंग** - भारतीय प्रशासन, विद्या बुक्स पब्लिशर्स, औरंगाबाद.
10. **डॉ. प. ल. जोशी** - भारतीय शासन व प्रशासन, विद्या प्रकाशन, नागपूर.
11. **डॉ. शुभांगी राठी** - भारताचे संविधान, अथर्व पब्लिकेशन, जळगाव
12. **डॉ.बी. एल. फडीया** - भारतीय प्रशासन, साहित्य भवन, आग्रा.
13. **डॉ.प्रमोद पवार, डॉ.सौ शुभांगी राठी** - भारतीय गणराज्याचे शासन - पहिले सत्र, वृंदा पब्लिकेशन, जळगांव
14. **डॉ. डी.एस. निकुंभ, डॉ. सुरेंद्र मोरे** - भारतीय संविधान - भाग - १, भाग - २, प्रशांत पब्लिकेशन, जळगांव
15. **डॉ. मनोहर तुकाराम पाटील** - पंचायत राज व महिला सहभाग, इंडोव्हिजन पब्लिकेशन्स, लातूर

।। अंतरी पेटवू ज्ञानज्योत ।।

उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगांव

प्रथम वर्ष कला अभ्यासक्रम
सत्र पध्दत

राज्यशास्त्र आणि लोकप्रशासन
अभ्यासक्रम

जून २०१७ पासून

उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव
अभ्यासक्रम - प्रथम वर्ष कला
जून २०१७ पासून

सत्र - पहिले आणि दुसरे

राज्यशास्त्र आणि लोकप्रशासन
सामान्य पेपर
भारतीय संविधानाची ओळख
राज्यशास्त्र-ज. १०१-अ (सत्र - १)
राज्यशास्त्र-ज. २०१-अ (सत्र - २)

वैकल्पिक पेपर
महाराष्ट्रातील ग्रामीण स्थानिक शासन
राज्यशास्त्र-ज. १०१-ब (सत्र - १)
महाराष्ट्रातील शहरी स्थानिक शासन
राज्यशास्त्र-ज. २०१-ब (सत्र - २)

प्रथम वर्ष कला अभ्यासक्रम (सत्र पध्दत)

राज्यशास्त्र आणि लोकप्रशासन

समकक्ष पेपर

राज्यशास्त्र - जून २०१७ पासुन

तासिका - ६०

गुण - ६०

यु.ए. सी.ए.

६० ४०

अ.क्र.	पेपर	जुना अभ्यासक्रम	नविन अभ्यासक्रम
१	जनरल पेपर POL-G १	भारतीय संविधान	भारतीय संविधानाची ओळख

वैकल्पिक पेपर

२	वैकल्पिक जनरल पेपर POL-G १	महाराष्ट्रातील स्थानिक स्व-शासन	सत्र - १ महाराष्ट्रातील ग्रामीण स्थानिक शासन सत्र - २ महाराष्ट्रातील शहरी स्थानिक शासन
---	----------------------------------	------------------------------------	---

एफ. वाय. बी. ए.

लोकप्रशासन

जून २०१७ पासुन

अ.क्र.	पेपर	जुना अभ्यासक्रम	नविन अभ्यासक्रम
१	जनरल पेपर PUB-G १	भारतीय प्रशासन	भारतीय प्रशासकिय व्यवस्था

उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव
प्रथम वर्ष कला

(पुनर्चित अभ्यासक्रम - जून २०१७ पासून)

राज्यशास्त्र- जनरल- १०१-अ. : भारतीय संविधानाची ओळख
सत्र - पहिले

तासिका - ६०
गुण - ६०
यु.ए. सी.ए.
६० ४०

प्रकरण १ ले	भारतीय राज्यघटना निर्मिती	तासिका	गुण
	अ) संविधानाची ऐतिहासिक पार्श्वभूमी	१२	१२
	ब) संविधान निर्मितीची प्रक्रिया		
	क) सरनाम्याची मूल्ये		
	ड) भारतीय संविधानाची वैशिष्ट्ये		
प्रकरण २ रे	भारतीय संघराज्याचे प्रारूप व कार्यपध्दती	१२	१२
	अ) भारतीय संघराज्याची रचना		
	ब) भारतीय संघराज्याचे स्वरूप आणि वैशिष्ट्ये (अनुच्छेद २५६)		
	क) केंद्र व राज्य संबंध - विधीविषयक संबंध, प्रशासकिय संबंध, वित्तीय संबंध		
	ड) संविधानीक मंडळे - वित्त आयोग, निती आयोग		
प्रकरण ३ रे	मुलभूत हक्क आणि कर्तव्ये	१२	१२
	अ) मुलभूत हक्क (अनुच्छेद १२ ते ३५, ५१ क)		
	ब) मुलभूत कर्तव्य (५१अ) (२१अ)		
	क) हक्क आणि कर्तव्य यातील भेद		
	ड) हक्कांमधील अलीकडील बदल - आर.टी.आय., आर.टी.ई.		
प्रकरण ४ थे	राज्याच्या धोरणाची मार्गदर्शक तत्वे (अनुच्छेद ३६ ते ५१)	१२	१२
	अ) मार्गदर्शक तत्वाचा अर्थ आणि व्याप्ती		
	ब) सामाजिक आणि आर्थिक तत्वे		
	क) राजकीय तत्वे आणि आंतरराष्ट्रीय संबंधांची प्रमुख तत्वे		
	ड) हक्क आणि मार्गदर्शक तत्वे यातील भेद		
प्रकरण ५ वे	भारतीय संविधानातील प्रमुख दुरुस्ती (अनुच्छेद ३६८)	१२	१२
	अ) भारतीय संविधानातील दुरुस्तीची प्रक्रिया		
	ब) महत्वाच्या दुरुस्त्या ६१, ७३, ७४, ८६ आणि १०१		
	क) भारतीय संविधानातील सातत्याने घटना दुरुस्ती करण्यातील धोके		
	ड) संविधान दुरुस्ती आणि अंमलबजावणी		

उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव
प्रथम वर्ष कला
(पुनर्रचित अभ्यासक्रम - जून २०१७ पासून)
राज्यशास्त्र-जनरल - २०१- अ.: भारतीय संविधानाची ओळख
सत्र - दुसरे

		तासिका - ६०	
		गुण - ६०	
		यु.ए. सी.ए.	
		६० ४०	
प्रकरण १ ले	भारतीय कार्यकारी मंडळ	तासिका	गुण
	अ) केंद्रीय कार्यकारी मंडळ : रचना, अधिकार आणि कार्य १) राष्ट्रपती, २) उपराष्ट्रपती, ३) पंतप्रधान, ४) मंत्रिमंडळ	१२	१२
	ब) राज्य कार्यकारी मंडळ : रचना, अधिकार आणि कार्य १) राज्यपाल, २) मुख्यमंत्री, ३) मंत्रीमंडळ		
प्रकरण २ रे	भारताचे कायदेमंडळ	१२	१२
	अ) केंद्रीय कायदेमंडळ १) लोकसभा - रचना, अधिकार आणि कार्य सभापती व उपसभापती - अधिकार आणि कार्य २) राज्यसभा - रचना, अधिकार आणि कार्य सभापती, उपसभापती - अधिकार आणि कार्य		
	ब) राज्य विधीमंडळ १) विधान सभा - रचना, अधिकार आणि कार्य सभापती व उपसभापती - अधिकार आणि कार्य २) विधान परिषद - रचना, अधिकार आणि कार्य सभापती आणि उपसभापती - अधिकार आणि कार्य		
प्रकरण ३ रे	भारताचे न्यायमंडळ	१२	१२
	अ) सर्वोच्च न्यायालय - रचना, अधिकार आणि कार्य ब) उच्च न्यायालय - रचना, अधिकार आणि कार्य क) न्यायालयीन पुनर्विलोकन, न्यायालयीन क्रियाशिलता ड) जनहित याचिका, न्यायालयीन सुधारणा		
प्रकरण ४ थे	भारतातील निवडणूक आयोग	१२	१२
	अ) प्रतिनिधीत्व आणि प्रौढ मताधिकार ब) केंद्र आणि राज्य निवडणूक आयोग - अधिकार आणि कार्य क) निवडणूक आयुक्तांची भूमिका ड) निवडणूक सुधारणा - ईव्हीएम (इलेक्ट्रॉनिक वोटिंग मशिन)		
प्रकरण ५ वे	भारतीय लोकशाही समोरील आव्हाने	१२	१२
	अ) राष्ट्रीय एकात्मता ब) धर्मनिरपेक्षता क) आरक्षण ड) लहान राज्यांची मागणी		

उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव
प्रथम वर्ष कला

(पुनर्रचित अभ्यासक्रम - जून २०१७ पासून)

राज्यशास्त्र - ज - १०१ - ब - वैकल्पिक सामान्य पेपर १

महाराष्ट्रातील ग्रामीण स्थानिक शासन
सत्र - पहिले

		तासिका - ६०	
		गुण - ६०	
		यु.ए. सी.ए.	
		६० ४०	
प्रकरण १ ले	स्थानिक स्व शासन	तासिका	गुण
	अ) अर्थ, व्याप्ती, महत्व	१२	१२
	ब) स्वरूप व इतिहास		
	क) ग्रामिण स्थानिक महत्व		
प्रकरण २ रे	महाराष्ट्रातील पंचायत राज्य निर्मिती	१२	१२
	अ) व्हि.पी. नाईक समिती		
	ब) एल. एन्. बोंगीरवार समिती		
	क) पी. बी. पाटील समिती		
	ड) ७३ वी घटना दुरुस्ती		
प्रकरण ३ रे	महाराष्ट्रातील पंचायत राज्य व्यवस्था	१२	१२
	१) जिल्हा परिषद		अ) संघटन
	२) पंचायत समिती		ब) अधिकार
	३) ग्रामपंचायत		क) कार्य
	४) ग्रामसभा		ड) महिला आरक्षण
			इ) उत्पन्नाची साधने
प्रकरण ४ थे	पंचायत राज व्यवस्थेतील कल्याणकारी योजना	१२	१२
	अ) घटनात्मक बैठक		
	ब) माहिती तंत्रज्ञानाची भूमिका		
प्रकरण ५ वे	ग्रामीण स्थानिक शासनातील नेतृत्व	१२	१२
	अ) ग्रामीण नेतृत्वाचा विकास		
	ब) नेतृत्वाची वैशिष्ट्ये		

उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव
प्रथम वर्ष कला
(पुनर्चित अभ्यासक्रम - जून २०१७ पासून)
राज्यशास्त्र- ज -२०१- ब - वैकल्पिक सामान्य पेपर १
महाराष्ट्रातील शहरी स्थानिक शासन
सत्र - दुसरे

तासिका - ६०
गुण - ६०
यु.ए. सी.ए.
६० ४०

प्रकरण १ ले	महाराष्ट्रातील शहरी स्थानिक शासन निर्मिती	तासिका	गुण
	अ) स्वरूप आणि इतिहास.	१२	१२
	ब) व्याप्ती.		
	क) रचना.		
प्रकरण २ रे	शहरी स्थानिक संस्था	१२	१२
	१) नगरपालिका	}	अ) संघटन
	२) नगरपरिषद		ब) अधिकार
	३) महानगरपालिका		क) कार्य
	४) पोर्ट ट्रस्ट		
प्रकरण ३ रे	स्थानिक शासनातील सुधारणा	१२	१२
	अ) ७४वी घटनादुरुस्ती		
	ब) महिला सबलीकरण		
प्रकरण ४ रे	स्थानिक शहरी शासनाची उत्पन्नाची साधने	१२	१२
	अ) कर		
	ब) अनुदान		
	क) कर्ज		
प्रकरण ५ वे	शहर स्थानिक शासनावरील नियंत्रण	१२	१२
	अ) राज्य शासनाचे नियंत्रण		
	ब) जिल्हाधिकाऱ्याचे नियंत्रण		
	क) नियंत्रण सुधारणा		

उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव
प्रथम वर्ष कला
(पुनर्रचित अभ्यासक्रम - जून २०१७ पासून)
लोकप्रशासन - ज. १०१ सामान्य पेपर
भारतीय प्रशासकीय व्यवस्था
सत्र - पहिले

		तासिका - ६०	
		गुण - ६०	
		यु.ए. सी.ए.	
		६० ४०	
प्रकरण १ ले	भारतीय प्रशासनाचा वारसा	तासिका	गुण
	अ) भारतीय प्रशासनाची पार्श्वभूमी	१२	१२
	ब) ब्रिटीश काळातील प्रशासन		
	क) स्वातंत्र्योत्तर प्रशासन		
	ड) भारतीय प्रशासनाची वैशिष्टे		
प्रकरण २ रे	भारतीय प्रशासनाचा वारसा	१२	१२
	राष्ट्रपती व उपराष्ट्रपतीचे प्रशासन		
	अ) राष्ट्रपती : निवडणूक, रचना, अधिकार व कार्य, भूमिका		
	ब) उपराष्ट्रपती : निवडणूक, रचना, अधिकार व कार्य, भूमिका		
प्रकरण ३ रे	पंतप्रधान व मंत्री परीषदेचे प्रशासन	१२	१२
	अ) पंतप्रधान : नेमणूक, रचना, अधिकार व कार्य, भूमिका	१२	१२
	ब) मंत्री परीषद : घटनात्मक तस्तूद, रचना, अधिकार व कार्य, सामुहिक जबाबदारी		
प्रकरण ४ थे	केन्द्रीय सचिवालय	१२	१२
	अ) केन्द्रीय सचिवालयाची व पंतप्रधान कार्यालयाची रचना व कार्य	१२	१२
	ब) मंत्रीमंडळ व विभाग (रचना, कार्य, धोरण ठरविण्यातील व अंमलबजावणीतील भूमिका)		
	i. गृह मंत्रालय		
	ii. वित्त मंत्रालय		
	iii. परराष्ट्र मंत्रालय		
	iv. रेल्वे मंत्रालय		
प्रकरण ५ वे	घटनात्मक व नियामक मंडळ (आवश्यकता, कार्य, मर्यादा, भूमिका)	१२	१२
	अ) केन्द्रीय लोकसेवा आयोग	१२	१२
	ब) निवडणूक आयोग		
	क) राष्ट्रीय मानवाधिकार आयोग		
	ड) माहिती अधिकार आयोग		
	इ) केन्द्रीय प्रशासकीय न्यायाधिकरण		

उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव
प्रथम वर्ष कला
(पुनर्रचित अभ्यासक्रम - जून २०१७ पासून)
लोकप्रशासन- ज. २०१ सामान्य पेपर
भारतीय प्रशासकीय व्यवस्था
सत्र - दुसरे

		तासिका - ६०	
		गुण - ६०	
		यु.ए. सी.ए.	
		६० ४०	
		तासिका	गुण
प्रकरण १ ले	भारतीय संघराज्य व्यवस्था		
	अ) भारतीय संघराज्य व्यवस्थेचे स्वरूप	१२	१२
	ब) सत्तेचे विभाजन		
	(i) केंद्रसूची (ii) राज्यसूची (iii) समवर्ती सूची		
प्रकरण २ रे	केंद्र राज्य संबंध	१२	१२
	अ) केंद्रसरकार आणि राज्य सरकार यांच्यातील संबंध		
	i) कायदेविषयक संबंध		
	ii) प्रशासकीय संबंध		
	iii) आर्थिक संबंध		
	ब) वित्त आयोग		
	क) निती आयोग		
प्रकरण ३ रे	भारताचा नियंत्रक व महालेखा परीक्षक	१२	१२
	अ) ऐतिहासिक पार्श्वभूमी		
	ब) स्वातंत्र्य		
	क) कर्तव्य व अधिकार		
	ड) अहवाल लेखनाची प्रक्रिया		
	इ) प्रशासनातील भूमिका व योगदान		
प्रकरण ४ थे	भारतातील प्रशासकीय सुधारणा	१२	१२
	अ) सुशासन		
	ब) ई-गव्हर्नन्स		
	क) लोकपाल		
	ड) माहिती तंत्रज्ञानाचा विकास व सामाजिक माध्यमे		
प्रकरण ५ वे	भारतातील समाज कल्याणकारी प्रशासन	१२	१२
	अ) प्रशासकीय कल्याणकारी कार्यक्रमाचा अर्थ व स्वरूप		
	ब) प्रशासकीय कल्याणकारी कार्यक्रमाचा विकास		
	१. सामाजिक २. आर्थिक ३. आरोग्य विषयक ४. पर्यावरण विषयक		
	क) प्रशासकीय कल्याणकारी कार्यक्रम-		
	i) अनुसुचित जाती व जमाती		
	ii) आदिवासी क्षेत्र		
	iii. महिला		
	iv) बालक		

॥ अंतरी पेटवू ज्ञानज्योत ॥

**NORTH MAHARASHTRA UNIVERSITY,
JALGAON**

**SYLLABUS FOR F.Y.B.A.
SEMESTER PATTERN
(CHOICE BASED CREDIT SYSTEM)**

**POLITICAL SCIENCE
&
PUBLIC ADMINISTRATION
(WITH EFFECT FROM JUNE - 2018)**

North Maharashtra University Jalgaon
Syllabus for F.Y.B.A.
With Effect from June 2018
Semester Pattern
Choice Based Credit System (CBCS)

Political Science

General Paper

C.C. POL - G 101 - A - (Semester I)

- **Indian Constitution**

C.C. POL - G - 201 - B - (Semester II)

- **Indian Government**
-

Optional Paper

C.C. POL - G - 101 – A (Semester I)

- **Political Theory and key concept**

C.C. POL - G - 201 – B (Semester II)

- **Political Theory and key concept**
-

Public Administration

General Paper

C.C. PUB - G - 101 - A - Semester I

- **Rural Administration in Maharashtra**

C.C. PUB - G - 201 - B - Semester II

- **Urban Administration in Maharashtra**

North Maharashtra University Jalgaon
Syllabus for F.Y.B.A.
With Effect from June 2018
Semester Pattern
Choice Based Credit System (CBCS)
SEMESTER I - Political Science

Sr. No.	Paper	Old Course	Old Course June 2015	CBCS, New Course June 2018
1	Sem I Gen. Paper C.C. POL - A- G – 1 DSC - A I	Indian Constitution	Introduction to Indian Constitution	Indian Constitution
	Sem I Gen. Paper (optional) C.C. POL - A- G – 1 DSC - A I	Local self Government in Maharashtra	Rural Local Government in Maharashtra	Political Theory and Key concept
SEMESTER II				
2	Sem II Gen. Paper C.C. POL - A- G – 1 DSC - A II	Local self Government in Maharashtra	Urban Local Government in Maharashtra	Indian Government
	Sem II Gen. Paper (optional) C.C. POL - A- G – 1 DSC - A - II			Political Theory and Key concept
SEMESTER I - Public Administration				
1	Sem I Gen. Paper C.C. PUB - B - G – II DSC - B - I	Indian Administration	Indian Administration System	Rural Administration In Maharashtra
SEMESTER II				
2	Sem II Gen. Paper C.C. PUB - B - G – II DSC - B - II	Indian Administration	Indian Administration System	Urban Administration In Maharashtra

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप

प्र.क्रमांक	प्रश्नाचे स्वरूप	गुण
प्र.१ ला	एका वाक्यात उत्तरे लिहा (नऊ पैकी कोणतेही सहा)	१२
प्र.२ रा	तीन ते चार वाक्यात उत्तरे लिहा (सहा पैकी कोणतेही चार)	१२
प्र.३ रा	थोडक्यात उत्तरे लिहा (पाच पैकी कोणतेही तीन)	१२
प्र.४ था	टिपा लिहा (चार पैकी कोणतेही दोन)	१२
प्र.५ वा	सविस्तर उत्तरे लिहा (तीन पैकी कोणतेही एक)	१२

North Maharashtra University, Jalgaon
Choice Based Credit System (CBCS)
Faculty of Humanities
Under Graduate Programme (U.G.)
Curriculum Structure and scheme of Evaluation for B.A. First Year
With effect from 2018-19
Political Science

Semester	Paper No.	Title of the paper	period week	Total Period	Credit	Int. Exam. Marks	Ex. Exam Marks	Total Marks
I	C.C. Pol - G - 101 - A	Indian constitution	04	60	* 03	40	60	100
** Optional I	C.C. Pol - G - 101 - A	Political Theory and Key Concept	04	60	* 03	40	60	100
II	C.C. Pol - G - 201 - B	Indian Government	04	60	* 03	40	60	100
** Optional II	C.C. Pol - G - 201 - B	Political Theory and Key Concept	04	60	* 03	40	60	100
Public Administration								
Semester	Paper No.	Title of the paper	period week	Total Period	Credit	Int. Exam. Marks	Ex. Exam Marks	Total Marks
I	C.C. Pol - G - 101 - A	Rural Administration in Maharashtra	04	60	* 03	40	60	100
II	C.C. Pol - G - 101 - B	Urban Administration in Maharashtra	04	60	* 03	40	60	100

North Maharashtra University Jalgaon
Choice Based Credit System (CBCS)
Faculty of Humanities
Syllabus for F.Y.B.A.
Semester Pattern
(Political Science & Public Administration)

- C.C. POL - G - 101 - A -Indian constitution
C.C. POL - G - 201 – B- Indian Government
 - Optional Paper -
C.C. POL - G - 101 – A- & C.C. POL - G - 201 - B
 - Political Theory and Key Concept
C.C. PUB - G - 101 - A -Rural Administration in Maharashtra
C.C. PUB - G - 201 – B- Urban Administration in Maharashtra
-

High Lights of the Paper

- **Course Rationale -**

This paper deals with concepts and dimension in political system. It highlights various aspects of political system. Government process, rule, Laws, Constitutional process, political socialization participation and political mode. ruination etc.

- **Utility of the course -**

This course will helpful learners to understand dynamics within political process action power system In India and across the country.

- **Learning Objective -**

The main purpose of this course is to acquaint the student of Indian political & Constitutional system process.

N.M.U. JALGAON
CHOICE BASED CREDIT SYSTEM
F.Y.B.A. POLITICAL SCIENCE
DISCIPLINE SPECIFIC CORE COURSE (4)

With form June - 2018

C.C.POL - G - 101 A, Paper I - Indian Constitution

DSC - A - I

Credit : 03

Periods - 60

Marks - 60

Semester - I

Course Rational : - This paper is a basic introduction to the process, concept and working of Indian constitution. India Constitution is a social document. This paper acquaints students with the constitution, design of state structure institutions and their actual working over time. The Indian constitution accommodates conflicting impulses of liberty and justice, territorial decentralization and a strong union for instance within itself. The paper traces the embodiment some of these conflicts in constitutional provisions and shows how thus have played out in political practices in further encourages study of state in situation in their mutual interaction with the larger extra constitutional environment & recent trends in Indian democracy.

Course Content	Periods	Marks
Chapter:1 Indian Constitution & Indian Federal System	20	20
A. Indian Constitution:Historical background, Making Process, Preamble,Salient features of Indian Constitution		
B. Indian Federal System : Structure,Nature , Features of Indian Federal System		
Chapter : 2 Fundamental Rights, Duties & Directive Principals	20	20
A. Fundamental Rights & Duties : Meaning, Scope, Nature & Importance of fundamental Rights & Duties, Difference between Rights & Duties		
B. Directive Principals : Meaning, Scope, Types, Nature and Importance of Directive Principles , Differences between Fundamental Rights and Directive Principles.		
Chapter :3 Constitutional Bodies And Amendment Process	20	20
A. Constitutional Bodies : National Minority Commission National Human Rights Commission National Institution for Transforming India		
B. Amendment Process: Meaning, Importance Provision in Indian Constitution Major Amendments – 73, 74, 86,101.		

Reference Books : (For both semesters)

1. **Dr. Bhimrao Ambedkar** - The constitution of India, (Edi. 2011)
2. **Basu Durga Das** - Introduction to the constitution of India, New Delhi, Print ice - Hall of India
3. **Ram Joshi** - Marina Pinto, Louis D' silva, The Indian Constitution and its working. Bombay Orient Longman.
4. **Phadke Y.D. & S. Shrinivas** - The Indian Constitution, Himalayan Publishing Co., Girgaon
5. **Johari J.C.** - Indian Political System, Anol Publications Pvt. Ltd., New Delhi
6. **M.N. Srinivas** - 'Social change in Modern India', Bombay, Allied Publishers.
7. **R. Kothari** - Politics in India, Delhi, Orient Longman, 1970
8. **R. Kothari** - Democratic Policy and Social Change in India, Delhi, Allied Publishers, 1976
9. **S. Kothari** - Social Movement and the Redefinition of Democracy, Boulder, Colorado West view Press, 1993
10. **J. Donnelly** - The Concept of Human Rights, London, Croom Helm, 1985.
11. **J. Borwnlie** - Basic Documents of Human Rights, 2nd Edn., Oxford, The Clarendom Press 1992.
12. **Geol S.R.** - Right to Information and Good Governance. Deep and Deep Publication Pvt Ltd., New Delhi, 2007
13. **Dr. Manohar T. Patil** - Panchayat Raj, Democracy and Development in India, Chandralok Publication, Kanpur - 21
14. **Dr. Pramod Pawar** - Indian Constitution Chandralok Publication, Kanpur - 21
15. **Dr. Sambhaji Patil** - Local Self Government, Chandralok Publication, Kanpur - 21
16. **राजेंद्र शंकर भट्ट** - संविधान - शंकाएँ और संभावनाएँ, पंचशील प्रकाशन, जयपूर - 302003

17. प्रा. श्रीराम माहेश्वरी - अखिल भारतीय सेवाएँ, पंचशील प्रकाशन, जयपूर - 3
18. डॉ. पा.श्री. घारे - भारतीय प्रशासन, महाराष्ट्र विद्यपीठ ग्रंथ निर्मिती मंडळ, पुणे
19. प्रा. बी.टी. देशमुख - भारतीय संविधान, पिंपळापुरे पब्लिशर्स, नागपूर
20. डॉ. बा.ल. भोळे - भारतीय राज्यव्यवस्था, पिंपळापुरे पब्लिशर्स, नागपूर
21. प्रा. बी.बी. पाटील - भारतीय शासन, फडके, प्रकाशन, कोल्हापूर
22. डॉ.सौ. शुभांगी राठी - भारताचे शासन व राजकार, कैलास पब्लिकेशन, औरंगाबाद
23. डॉ.सौ. शुभांगी राठी, प्रा. नाडेकर, प्रा. दुसाने - भारतीय लोकशाही गणराज्य - दुसरे सत्र, वृंदा पब्लिजे शन, जळगाव
24. डॉ. अलका देशमुख - भारतीय शासन आणि राजकारण, श्री साईनाथ प्रकाशन, नागपूर
25. डॉ. एस.जी. देवगावकर - भारतीय राज्यव्यवस्था श्री साईनाथ प्रकाशन, नागपूर
26. डॉ.पी.डी. देवरे, डॉ.एस.एम. विसपुते, डॉ. डी.एस. निकुंभ - भारतीय लोकशाही गणराज्य, प्रशांत पब्लिकेशन, जळगाव
27. डॉ. प्रमोद पवार, डॉ.सौ. शुभांगी राठी - भारतीय लोकशाही गणराज्य - पहिले सत्र, वृंदा पब्लिजे शन, जळगाव
28. डॉ.डी.एस. निकुंभ, डॉ. सुरेंद्र मोरे - भारतीय संविधान - भाज -1, भाज -2, प्रशांत पब्लिजे शन, जळगाव
29. डॉ. मनोहर तुकाराम पाटील - पंचायत राज व महिला सहभाग, इंडोव्हिजन पब्लिकेशन्स, लातूर
30. डॉ. शुभांगी राठी - भारताचे संविधान, अथर्व पब्लिकेशन, जळगाव
31. प्रा. बी.बी. पाटील - लोज प्रशासन
32. डॉ. पारस बोरा - लोज प्रशासन शास्त्र
33. डॉ. अर्जुनराव दर्शनकर - लोज प्रशासन शास्त्र
34. डॉ. विजय तुंटे, डॉ. संदीप नेरकर - भारतीय राज्यव्यवस्था, प्रशांत प्रकाशन, जळगाव 2011
35. डॉ. विजय तुंटे, डॉ. संदीप नेरकर, प्रा. जयेश पाडवी - भारतीय संविधानाची ओळख, प्रशांत प्रकाशन, जळगाव 2017

N.M.U. JALGAON
CHOICE BASED CREDIT SYSTEM
F.Y.B.A. POLITICAL SCIENCE
DISCIPLINE SPECIFIC CORE COURSE (4)
With Effect from June - 2018

C.C. POL - G - 101 , Paper I - Political Theory & Key concept
DSC - A - I **Periods –60**
Credit : 03 **Marks - 60**

Semester - I

Course Rational : - This course aims to introduce certain key aspects of conceptual analysis in political theory. It seeks explain the evaluation and usage of these concepts, ideas and theories with reference to individual thinkers both historically and analytically. The different ideological stand point with regard to various concepts and theories are to be critically explained with the purpose of highlighting the difference in their perspectives and in order to understand their continuity and change. Furthermore there is need to skill required to engage in debates surrounding the application of the concepts.

Course Content	Periods	Marks
Chapter 1 Political theory :-	20	20
A) Political theory: Definition, Meaning, Nature, scope & significance.		
B) Approaches to the study of Political Science		
I Traditional Approaches		
II Contemporary Approaches		
C) Decline and Resurgence of Political theory.		
Chapter 2 Liberty and Equality :-	20	20
A) Liberty : Meaning, Definition, Nature, Scope Types of Liberty.		
B) Equality : Meaning, Definition, Nature, Scope Types of Equality.		
C) Relation between Liberty & Equality.		
Chapter 3 Rights and Justice :-	20	20
A) Rights : Meaning, Definition, Nature, Types of Rights.		
B) Justice : Meaning, Definition, Nature, Types of Rights.		
C) Relation between Liberty, Equality and Justice.		

N.M.U. JALGAON
CHOICE BASED CREDIT SYSTEM
F.Y.B.A. POLITICAL SCIENCE
DISCIPLINE SPECIFIC CORE COURSE (4)
With Effect from June - 2018

C.C. POL - G - 201 B, Paper II - Political Theory & key concept
DSC - A - II **Periods -60**
Credit : 03 **Marks - 60**

Semester - II

Course Content	Periods	Marks
Chapter 1 Power and Authority :- 1. Power : Meaning, Definition, Nature Types of power. 2. Authority : Meaning, Definition, Nature Types of Authority. 3. Relation between power and Authority	20	20
Chapter 2 Citizenship and civil society :- 1. Citizenship :Meaning, Definition, Nature Types of citizenship 2. Civil Society : Meaning, Definition , Nature 3. Relation between citizenship & Civil society.	20	20
Chapter 3 Social Change Political and obligation: - 1. Social Change: Meaning, Definition, Nature Elements of Social change Theories of social change. 2. Political obligation: Meaning, Nature, Definition, Characteristics, Types of political obligation. 3. Resistance of Social Change and Political Obligation	20	20

Reference Book

- 1) Bhargava, R and Acharya, A. : Political Theory an Introduction
(eds.) New Delhi, Pearson Longman
- 2) Jhohari J.C. : Comparative Political Theory.
- 3) Mahajan V.D. : Political Philosophy
- 4) Coker R.C. : Recent Political Thought
- 5) Mishra K.K. : Modern Political Theory
- 6) Varma S.P. : Inodern Political Theory
- 7) Ramaswamy S. : Political Theory, Ideas and Concepts
- 8) Barker Earnest : Principle of Social and Political
Theory
- 9) डॉ. भोळा भा.ल. : राजकीय सिध्दांत आणि विश्लेषण
- 10) डॉ. चौसाळकर अशोक : नव मार्क्सवाद काही राजकीय विचार, लेख,
परामर्श खंड.
- 11) प्रा. गजेंद्रगड व्ही.एन. : समकालीन समाजशास्त्रीय विचार
- 12) डॉ. राठी शुभांगी : राज्यशास्त्राची मुलतत्त्वे, कैलास पब्लिकेशन,
औरंगाबाद
- 13) येरज्ज र श्रीराम : राजकीय सिध्दांत
- 14) चौपडे किसन : राजकीय सिध्दांताची मुलतत्त्वे
- 15) बोराळ्ज र जृ.दि. : राजकीय सिध्दांत
- 16) खेडकर डी.ए. : राजकीय सिध्दांतातील मुलभूत संकल्पना
- 17) जु लज्जी सुधाज्ज र : राजकीय सिध्दांत
- 18) डॉ. निकुंभ दिलीपसिंज : आधुनिक राजकिय विचार प्रणाली, प्रशांत पब्लिकेशन,
जळगाव.
- 19) डॉ. देवरे, डॉ. विसपुते, डॉ. निकुंभ : राजकिय विचार प्रणाली, प्रशांत पब्लिकेशन, जळगाव.
- 20) प्रा.पाटील बी.बी. : राजकीय सिध्दांतातील आणि संकल्पना, फडके प्रकाशन
- 21) प्रा.डॉ.फड एस.बी. : उच्चतर आधुनिक राजकीय सिध्दांत, विद्याबुक, औ.बाद
- 22) प्रा.डॉ.बेनके-गुडगे सुवर्णा : राजकीय सिध्दांत, प्रशांत पब्लिकेशन, जळगाव.
- 23) प्रा.डॉ.काळे अशोक : राजकीय सिध्दांत, नाजपुर.

N.M.U. JALGAON
CHOICE BASED CREDIT SYSTEM
F.Y.B.A. POLITICAL SCIENCE
DISCIPLINE SPECIFIC CORE COVESE (4)
With Effect from June - 2018

C.C.PUB - G – 101-A, Paper I Rural Administration in Maharashtra
DSC - B I **Periods -60**
Credit : 03 **Marks - 60**

Semester - I

Course Content	Periods	Marks
Chapter 1 Maharashtra State and Rural Administration :-	20	20
A).Maharashtra State :Creation of Maharashtra State, Sanyukta Maharashtra movement, Formation of Maharashtra State (Position, Area, Administrative Structure)		
B) Rural Administration: Historical Background ,Meaning, Definitions Nature and Function		
Chapter 2 Formation and Structure of Rural Administration :-	20	20
A) Formation of Rural Administration : Various Committee		
i) V.P. Naik committee		
ii) L.N. Bongirwar committee		
iii) P.B. Patil committee		
B) Structure of Rural Administration : Panchayat raj System		
i) Zilha Parishad		
ii) Panchayat Samiti		
iii) GramPanchayat – Gramsabha (Composition Power and Function)		
Chapter 3 Officers and Problems of Rural Administration	20	20
A) Officers : Political Administrative Level		
i) Zilha Parishad (President, CEO)		
ii) Panchayat Samiti (sabhapati, BDO)		
iii) Grampanchayat (Sarpanch, Gramsevak)		
B) Problems and challenges		
i) Financial System-Corruption		
ii) ICT and Political influence,		
iii) Official and non-official relation		

N.M.U. JALGAON
CHOICE BASED CREDIT SYSTEM
F.Y.B.A. POLITICAL SCIENCE
DISCIPLINE SPECIFIC CORE COVESE (4)
With Effect from June - 2018

C.C.PUB - G -201 B , Urban Administration in Maharashtra

DSC - B I
Credit : 03

Periods - 60
Marks - 60

Semester - II

Course Content	Periods	Marks
Chapter 1 Maharashtra State and Urban Administration:- A) Maharashtra State : Urban Administration and Urban Government, Urbanization, Nature, Structure, Characteristics of Administrative System B) Urban Administration : Historical Background ,Meaning, Definitions Nature and Function	20	20
Chapter2 Structure of Urban Administration and :- New Changes of 74 th Amendment A) Structure of Urban Administration i) Municipal Corporation ii) Municipality iii) Nager Parishad and various Bodies (Structure Powers and Functions) B) 74 constitution Amendment and New Changes of Urban Administration i) Provision ii) Impact iii) Reality	20	20
Chapter 3 Officers and Problems of Urban Administration :- A) Officers : Political Administrative Level i) Municipal Corporation (President, Chief Officer) ii) Municipality (President, Chief Officer) iii) Nagar Parishad (President, Chief Officer) B) Problems and challenges i) Financial System-Corruption ii) ICT and Political influence, iii) Official and non-official relation	20	20

Reference (Semester - I & II)

- 1) B.S. Bhargava, Panchayatraj System and Political Parties.
- 2) गोविंद यमलवाड, भारतातील स्थानिक स्वराज्य संस्था, कल्पना प्रकाशन, नांदेड, वर्ष -
- 3) अर्जूनराव दर्शनकार, पंचायतराज आणि नागरीप्रशासन
- 4) टी.एन. गायकवाड, महाराष्ट्रातील स्थानिक प्रशासन, कल्पना प्रकाशन, नांदेड.
- 5) द्वारका प्रसाद सावले, लोकप्रशासन, अॅटलांटीक प्रकाशन, दिल्ली, 2006.
- 6) बोरा / शिरसाठ, लोकप्रशासन शास्त्र, विद्या बुक्स पब्लिकेशन, औरंगाबाद, 2013.
- 7) वा.भा. पाटील, महाराष्ट्र प्रशासन, प्रशांत प्रकाशन, जळगाव, 2012.
- 8) दिलीपसिंह निकुंभ / डॉ. विजय तुंटे, महाराष्ट्र प्रशासन, प्रशांत प्रकाशन, जळगाव, 2015
- 9) बी.बी. पाटील, लोकप्रशासन, फडके प्रकाशन, कोल्हापूर, 1995
- 10) Shantaram Bhogle, Local Self Government in India, Kailas Publication, Aurangabad.

॥ अंतरी पेटवू ज्ञान ज्योत ॥

(NAAC ACCREDITED)

Kavayitri Bahinabai Chaudhari
North Maharashtra University,
Jalgaon

Revised Syllabus
For
Political Science
(S.Y.B.A)

CBCS. Semester Pattern
(Choice Based Credit System)
Semester III & IV

Academic Year 2019-2020

Under the Faculty of Humanities

Kavayitri Bahinabai Chaudhari North Maharashtra University ,Jalgaon

‘A’ Grade NAAC Re-Accredited (3rd Cycle)

Structure of S.Y.B.A. Under CBCS Pattern – Political Science W.E.f. June – 2019

Semester	Discipline Specific Core Courses DSC	Ability Enhancement Compulsory Course AEC	Skill Enhancement Course SEC	Discipline Specific Elective Courses DSE	Generic Grade GE
III Credits: 20 (08 Papers)	Compulsory English (Credits 03) MIL 1 (Credits 03)** DSC1C (2)DSC 2 C (02) DSC3C (Credits 02)**	-----	SEC 1 (Credits 02)	DSE 1 A (Credits 03) DSE 2 A (Credits 03)	-----
IV Credits: 22 (09 Papers)	Compulsory English (Credits 03) MIL2 (Credits 03) DSC 1 D (Credits 02)** DSC 2 D (Credits 02)** DSC 3 D (Credits 02)** DSC4D(02)	-----	SEC 2 (Credits 02)	DSE 1 B (Credits 03) DSE 2 B (Credits 03)	-----

- **In Sem IV DSC 4 D Will be Project Work of DSE1 A & 2B (Paper of Special Subject)**
- **G.K. Paper is Non Creditable & Consider For Semester IV**
- **24 Credits (for graduation level) is must for M.A admission**

Pol – (DSC 1 C) Sem III Introduction to Administration of Maharashtra

Pol – (DSC 1 D) Sem IV Introduction to Local District Administration of Maharashtra.

Pol – (DSE 1 A) Sem. III Reading Mahatma Gandhi

Pol – (DSE 1 B) Sem. IV Reading Dr.Ambedkar.

Pol – (DSE 2 A) Sem. III Government and Politics of America

Pol – (DSE 2 B) Sem. IV Government and Politics of China

Pol – (SEC 1) Research Methodology in Political Science.

Pol – (SEC 2) Election Management

Pol – (DSC 4 D) Sem. IV Project Work of DSE 1 B and 2 B (Papers of Special Subject)

सूचना

1. MIL अनिवार्य अभ्यासक्रम आहे. द्वितीय वर्षात प्रवेशित प्रत्येक विद्यार्थ्यांने मराठी, हिंदी, संस्कृत, पाली, अर्धमागधी यापैकी महाविद्यालयात शिकविल्या जाणाऱ्या इंग्रजी व्यतिरिक्त कोणत्याही एका भाषा विषयाच्या MIL मधील अभ्यासक्रमाची निवड करणे अनिवार्य आहे.
2. DSE 1, 2 मध्ये राज्यशास्त्र या विषयाच्या अभ्यासपत्रिकांची निवड करणाऱ्या विद्यार्थ्यांनी DSC मधील राज्यशास्त्र विषयाच्या उपलब्ध Introduction to Administration of Maharashtra Sem III आणि Introduction to Local District Administration of Maharashtra Sem. IV अभ्यासक्रमाची निवड करणे अनिवार्य आहे.
3. DSE 1, 2 मध्ये राज्यशास्त्र या विषयाच्या अभ्यासपत्रिकांची निवड करणाऱ्या विद्यार्थ्यांनी चौथ्या सत्रात DSC 4 D मधील Project Research work (Study) या अभ्यासक्रमासाठी राज्यशास्त्र या विषयाची निवड करणे अनिवार्य आहे. प्रकल्पलेखनाचा हा अभ्यासक्रम फक्त चौथ्या सत्रासाठीच आहे.
4. SEC च्या सत्र तीन व चार यांमधील अभ्यासक्रमांसाठी विद्यार्थी महाविद्यालयात उपलब्ध असणाऱ्या विषयांपैकी कोणत्याही विषयाची निवड करू शकतात.
5. विद्यापीठ परीक्षा 60 गुणांची आणि अंतर्गत / प्रात्यक्षिक परीक्षा 40 गुणांची असेल.
6. ज्या विद्यार्थ्यांना स्पेशल / इतर विषयात M.A. करावयाचे असेल त्यांनी पदवी स्तरावर त्या विषयात 24 क्रेडीट मिळविणे अनिवार्य आहे.

K.B.C.N.M. University, Jalgaon
S.Y.B.A. Political Science W.e.f. 2019-20
Syllabus CBCS (New) & Old Structure Sem III
Sem. III Old & New (CBCS) Course Syllabus
Equivalence courses for SYBA Political Science Students

No.	Old Course Sem III SYBA	No.	New Course Sem III CBCS SYBA
1	Pol-232 Spl- 1 Modern Political Ideologies	1	Pol -232 DSE 1 A (03) Reading Mhatama Gandhi
2	Pol-233 Spl- 2 Indian Political Thought	2	Pol-233 DSE 2 A (03) Government and Politics of America
3	Pol 231 Gen II – Social Political Movement in Maharashtra OR (Optional) Gen II – Political Thought of Mahatma Gandhi	3	Pol-231 DSC 1 C (02) Introduction to Administration of Maharashtra

K.B.C.N.M. University, Jalgaon
S.Y.B.A. Political Science W.e.f. 2019-20
Syllabus CBCS (New) & Old Structure Sem IV
Sem. IV Old & New (CBCS) Course Syllabus
Equivalence Courses for SYBA Political Science Students

No.	Old Course Sem IV SYBA	No.	New Course Sem IV CBCS SYBA
1	Pol-242 Spl. 3 – Modern Political Ideologies	1	Pol-242 DSE 1 B – (03) Reading Dr.Ambedkar
2	Pol-243 Spl. 4 – Indian Political Thought	2	Pol-243 DSE – 2 B – (03) Government and Politics of China
3	Pol-241 Gen III – Administration of Maharashtra OR (Optional) Gen III – Political Thought of Vinoba Bhave	3	Pol-241 DSC 1 D – (02) Introduction to Local & District Administration of Maharashtra

Minor Research Project For Semester IV DSC 4D

Non- Equivalence Courses :-

1. Sem. III SEC-1(2) Pol-234 –Research Methodology In Pol-Sci.
2. Sem.IV SEC-2(2) Pol-244-Election Management.
3. Sem.IV DSC-4D (2) Pol-245-Minor Study Project Work(Research)

K.B.C.N.M. University, Jalgaon
S.Y.B.A. Political Science W.e.f. 2019-20
Syllabus CBCS (New) Structure of Sem III & IV

No.	Sem III SYBA (New CBCS)	No.	Sem IV SYBA (New CBCS)
1	DSE 1 A (03) Reading Mhatama Gandhi	1	DSE 1 B – (03) Reading Dr. Ambedkar
2	DSE 2 A (03) Government and Politics of America	2	DSE – 2 B – (03) Government and Politics of China
3	DSC 1 C General (02) Introduction to Administration of Maharashtra	3	DSC 1 D General– (02) Introduction to Local & District Administration of Maharashtra
4	DSC 2C Other sub general	4	DSC 2D Other sub general
5	DSC 3C Other sub general	5	DSC 3D Other sub general
		6	DSC 4 D – (02) Minor Study Research Project Work
6	SEC- 1 (02) Research Methodology in Political Science	7	SEC – 2 (02) Election Management
7	Compulsory English (03)	8	Compulsory English (03)
8	MIL 1 (03) Any one language	9	MIL 1 (03) Any one language
		10	G.K.Non credit paper

- Practical – 40 Marks – CBCS Pattern

Sem III SYBA – 40 Marks DSC 1, 2 (C, C) Credit 02 Per Course

Sem IV SYBA – 40 Marks DSC 1, 2 (D, D) Credit 02 Per Course

K.B.C.N.M. University, Jalgaon
Syllabus for S.Y.B.A. (CBCS Pattern)
Political Science, Semester III

Paper Code : DSE – 1A Reading Mahatma Gandhi
(With Effect from June 2019)

Credits : 03
Lectures : 60

Total Clock Hours-45

Total Marks 100

Internal 40
External 60

Objectives : This paper is necessary for understand the basic -fundamental concepts of ethics, values, humanity, culture, faith, truth and satyagraha. Students also learn actual meaning of Ahimsa, peace, social harmony for betterment of human life. Theory of Gandhi is essential for society, today we see that bad elements are around us and therefore Gandhism is the answer and solution for different problems of society. Students are motivated to do research in Gandhian Philosophy and enhance interest about Gandhian thought.

Chapter :- I Gandhiji's Main Concept

Period 15

- i. Truth - Meaning and Types.
- ii. Non Violence - Meaning, Types, Role of Non Violence in World Peace.
- iii. Satyagrah - Meaning, Types and Means of Satyagrah.
- iv. Trustship - Meaning and Objectives.
- v. Hind Swaraj and Nationalism.
- vi. Evaluation.

Chapter :- II Theory of State and Religion

Period 15

- i. Village Self Sufficiency and Gramrajya.
- ii. Sarvodaya - Meaning, Principles, Importance.
- iii. Religion and Politics.
- iv. Hindu - Muslim Unity.
- v. Morality.
- vi. Evaluation.

Chapter :- III Thought of Gandhiji Regarding Social Welfare Period 15

- i. Untouchability and Communal Harmony.
- ii. Gandhi's Views on - i) Women ii) Education.
- iii. Capitalism and Civilization.
- iv. Gandhiji's Views on Health Cleanliness.
- v. Gandhi's Views on Farmer, Worker, Tribal Community and Minorities
- vi. Evaluation.

क.ब.चौ.उ.म. विद्यापीठ, जळगाव
एस.वाय.बी.ए. (CBCS Pattern) अभ्यासक्रम
राज्यशास्त्र - सत्र - 3

Paper Code : DSE - 1A Reading Mahatama Gandhi
(महात्मा गांधीचे अध्ययन)
(जून 2019 पासून)

Credits : 03
तासिका : 60

एकूण गुण 100
अंतर्गत गुण 40
बहिस्थ गुण 60

Total Clock Hours - 45

प्रकरण पहिले - म. गांधीच्या प्रमुख संकल्पना

Period 15

- 1) सत्य - अर्थ, प्रकार
- 2) अहिंसा - अर्थ, प्रकार, जागतिक शांततेतील अहिंसेची भूमिका
- 3) सत्याग्रह - अर्थ, प्रकार, सत्याग्रहाची साधने
- 4) विश्वस्त संकल्पना - अर्थ, उद्दिष्ट्ये
- 5) हिंद स्वराज्य, राष्ट्रवाद
- 6) मूल्यमापन

प्रकरण दुसरे - राजकीय व 'धर्मा' बाबतचे विचार

Period 15

- 1) स्वालंबी खेडे आणि ग्रामराज्य
- 2) सर्वोदय - अर्थ, तत्वे व महत्त्व
- 3) धर्म आणि राजकारण
- 4) हिंदु-मुस्लिम ऐक्य
- 5) नैतिकता
- 6) मूल्यमापन

प्रकरण तिसरे - म. गांधीचे सामाजिक कल्याणासंबंधीचे विचार

Period 15

- 1) अस्पृश्यता व जातिय ऐक्य
- 2) महिला व शिक्षणासंबंधीचे विचार
- 3) भांडवलवाद, नागरीकरण
- 4) आरोग्य व स्वच्छता
- 5) शेतकरी, कामगार, आदिवासी जमात, अल्पसंख्यांक संबंधी विचार
- 6) मूल्यमापन

Reference Books: -

1. An Autobiography : M.K. Gandhi, Navjivan Ahmadabad
2. The Story of my experiments : M.K. Gandhi
With truth
3. Hind Swaraj : M.K. Gandhi, Navjivan
4. Hindu Dharma : M.K. Gandhi, Navjivan
5. Economic Philosophy of : S.S. Gupta, Navjivan
Mahatma Gandhi
6. Gandhi and his Religion : P.A. Raju, Navjivan
7. Gandhi on Women : Pushpa Joshi, Navjivan
8. Gandhian Philosophy of : S.N. Sinha, Navjivan
Saryodaya
9. Gandhian Satyagraha and His : B.R. Varma, Navjivan
Technique
10. Gandhis Social Philosophy : B.N. Ganguli, Vikas Pub. Delhi
11. Gandhiji Today : S.V.Prabhath, Serial Pub, Delhi 2010
12. Mahatma Gandhi : Vinod Tiwari, Raja Pocket
Books, Delhi, 2003
13. Values System: Thoughts of Gandhi : Dr Panjab Chavan and
others, Nirmal Pub, Nanded
14. सर्वोदय : महात्मा गांधी, नवजीवन, अहमदाबाद
15. ग्रामस्वराज्य : महात्मा गांधी, नवजीवन, अहमदाबाद
16. मेरे सपनो का भारत : महात्मा गांधी, नवजीवन, अहमदाबाद
17. गांधीजी प्रमीत उद्योग-व्यवसाय : गंगाधर महाम्बरे
18. गांधी : नलिनी पंडीत
19. राजकीय विचार प्रणाली : डॉ. शुभांगी राठी, कैलाश प्रकाशन, औरंगाबाद
20. भारतीय राजकीय विचार : डॉ. पी. डी. देवरे, डॉ. निकुभ, प्रशांत प्रकाशन
जळगाव 2012
21. म.गांधी - मुल्यव्यवस्था : डॉ. पंजाव चव्हाण (संपादक) निर्मल प्रकाशन,
नांदेड 2012

K.B.C.N.M. University, Jalgaon
Syllabus for S.Y.B.A. (CBCS Pattern)
Political Science, Semester III

Paper Code : DSE – 2A Government and Politics of America
(With Effect from June 2019)

Credits : 03
Lectures : 60

Total Clock Hours 45

Total Marks 100

Internal 40
External 60

OBJECTIVES : Today, America is Financially –tecnologically sound and super power nation in the world.This country is having veto power, in this context students should proper understand that what elements are useful for development and how American government is working in constitutional framework ? Students are also lern history,constitution,judiciary(Judical Review Provision),rights,administration and politics of America.And therefore this paper is essential for perception of comparative study of govt and politics of America-China.

Chapter – I : Constitution of America

Period 15

1. Historical Background
2. Nature of the Constitution
3. Silent features of American Constitution and Amendment
4. Fundamental Rights – Meaning and Features.
5. Federalism – Structure, Function and Power.

Chapter – II : Government and Administration of America

Period 15

- A. American Legislature – Historical background.
 - i. Senate – Structure, Power, Function and Role.
 - ii. House of representative - Structure, Power, Function and Role.
 - iii. Civil Services – Growing Function, Role in the Policy making & Execution.
- B. American Executive –
 - i. President : Election, Power, Function and Role.
 - ii. Council of Minister : Election, Power, Function and Role.
 - iii. State Government : Governer, Legislature.
- C. Judiciary :
 - i. Role of Judiciery – Structure , Types, Function and Authority.

- ii. Jurisdiction and Judicial Review.
- iii. Relations between executive and legislature, Recent trends.

Chapter – III . Political Parties and Party system of America Period 15

- i. Political Party – Historical background, Types, Role, Function and Recent Trends.
- ii. Interest group and Social movement - Historical background, Types, Role, Function.
- iii. Role of Social Media and IT (Information Technology).

क.ब.चौ.उ.म. विद्यापीठ, जळगाव
एस.वाय.बी.ए. (CBCS Pattern) अभ्यासक्रम
राज्यशास्त्र - सत्र - 3

Paper Code : DSE - 2A Government and Politics of America
(अमेरिकेचे शासन आणि राजकारण)
(जून 2019 पासून)

Credits : 03
तासिका : 60

एकूण गुण 100
अंतर्गत गुण 40
बहिस्थ गुण 60

Total Colck Hours : 45

प्रकरण 1 ले - अमेरिकेची राज्यघटना:

Period 15

1. राज्यघटनेचे स्वरूप,
2. ऐतिहासिक पार्श्वभूमी,
3. अमेरिकन राज्यघटनेची वैशिष्ट्ये, घटना दुरुस्ती प्रक्रिया,
4. मूलभूत हक्क - अर्थ आणि वैशिष्ट्ये
5. संघराज्यवाद - रचना, कार्य आणि सत्ता,

प्रकरण 2 रे अमेरिकेचे शासन आणि प्रशासन :

Period 15

अ) अमेरिकन कायदेमंडळ - ऐतिहासिक पार्श्वभूमी

1. सिनेट - रचना, अधिकार, कार्य आणि भूमिका
2. प्रतिनिधीगृह - रचना, अधिकार, कार्य आणि भूमिका
3. प्रशासकीय सेवा - कार्य, कार्यातील वाढ, निर्णयनिर्धारण व अंमलबजावणी मधील भूमिका

ब) अमेरिकन कार्यकारी मंडळ :

1. राष्ट्राध्यक्ष - निवड, अधिकार, कार्य आणि भूमिका
2. सल्लागार मंत्रिमंडळ - निवड, अधिकार, कार्य आणि भूमिका
3. राज्य सरकार - राज्यपाल, कायदेमंडळ

क) अमेरिकन न्यायमंडळ :

1. न्यायालयांची भूमिका - रचना, प्रकार, कार्य आणि अधिकार
2. न्यायालयाचे कार्यक्षेत्र व न्यायीक पुनर्विलोकन
3. कायदेमंडळ व कार्यकारी मंडळातील संबंध, आधुनिक प्रवाह

प्रकरण 3 रे - राजकीय पक्ष व अमेरिकन पक्ष पध्दती :

Period 15

1. राजकीय पक्ष - ऐतिहासिक पार्श्वभूमी, प्रकार, भूमिका, कार्य व आधुनिक प्रवाह
2. हितसंबंधी गट व सामाजिक चळवळी - ऐतिहासिक पार्श्वभूमी, प्रकार, भूमिका, कार्य व आधुनिक प्रवाह
3. प्रसार माध्यमांची भूमिका, माहिती व तंत्रज्ञान

Reference Books :-

1. The Constitution :- by Thomas Jefferson
2. U. S. Constitution And Other Writing :- by Editors of Thunder Bay Press
3. American Government and Politics
A Concise Introduction :- Robert Singh
4. Encyclopedia of the American Constitution .
5. The U.S. Constitution A to Z :- Maadex, Robert L.,2nd edition,2010.
6. The Administrative Threat :- Philip Hamburger
7. Buereacracy :- James Q. Willson
8. Buereacracy in America :- Joseph Postell
9. U.S. Constitution for Dummies, 2nd edition :- Dr. Micael Arnheim, Dummies
Publication.
10. Democracy in America :- Alexis DE Tocqueville
11. The Bill of Rights and Amendments to
the Constitution :- James Madison , Mike Vendetti
12. The American Judiciary :- Simon E. Baldwin
13. Divided We Fall : The Case for an
American Multy Party System :- Kathleen Larkin
14. Living Legislation : Durability, Change,
and the Politics of American Lawmaking:- by Jeffery A. Jenkins
15. The Effect of Congressional Legislation
on Innovation in American Corporation :- by Wendy Vidlak
16. तुलनात्मक राजकीय व्यवस्था :- प्रा.चि.ग. घांगरेकर, मंगेश प्रकाशन,
नागपूर
17. अमेरिका आणि रशिया :- प्रा.आर.एम. गोखले, कॉन्टिन्टेल
प्रकाशन, पुणे
18. तीन राज्यघटना :- कृ.दि. बोराळकर
19. तीन राजकीय व्यवस्था :- मा. चि.ग. घांगरेकर, विद्या प्रकाशन,
नागपूर
20. आधुनिक राजकीय व्यवस्था :- प्रा. रा.ज. लोटे, पिंपळापुरे प्रकाशन,
नागपूर
21. प्रमुख देशांची शासनपध्दती :- डॉ. शांताराम भोगले, विद्या प्रकाशन,
नागपूर
22. तैलनिक राज्यशास्त्र :- डॉ. शुभदा गिरी रावल-ठाकरे, श्रीविद्या
प्रकाशन, पुणे

KB.C.N.M. University, Jalgaon
Syllabus for S.Y.B.A. (CBCS Pattern)
Political Science, Semester III

Paper Code : DSC – 1C Introduction to Administration of Maharashtra
(With Effect from June 2019)

Credits : 02
Lectures : 60

Total Clock Hours 45

Total Marks 100
Internal 40
External 60

Objectives: This paper is essential for students of any faculty – discipline. Because it is not only useful for G.K. but also necessary for admiring the history and administration of our region. We should learn about how our administration is going on, what is the role of administrator of all internal sections, features of govt, internal branches of administration, structure of govt etc. As well as this paper will help to create further administrators.

Chapter :- I Introduction of Maharashtra **Period 15**

- i. Background of Maharashtra –
Historical, Geographical, Socio-Economical and Political.
- ii. History of Establishment in Maharashtra.
- iii. Administration of Maharashtra-Silent Features.
- iii. Re-organisation of Administrative, Division and Districts of Maharashtra.

Chapter :- II State Secretariat (Mantralaya) **Period 15**

- i. Introduction and Organisation.
- ii. Importance and Functions of Secretariat
- iii. Role of Chief Secretary of state
- iv. Directorate – Features and their functions.

Chapter :- III District Administration **Period 15**

- i. Meaning, Importance.
- ii. Objectives and functions.
- iii. District Collector -Power and Function, Position and his Changing role.
- iv. Law and Order -Meaning, Principles, Methods and Agencies.

क.ब.चौ.उ.म. विद्यापीठ, जळगाव
एस.वाय.बी.ए. (CBCS Pattern) अभ्यासक्रम
राज्यशास्त्र - सत्र - 3

Paper Code : DSC - 1C Introduction to Administration of Maharashtra

‘महाराष्ट्राच्या प्रशासनाची ओळख’
(जून 2019 पासून)

Credits : 02
तासिका : 60

एकूण गुण 100
अंतर्गत गुण 40
बहिस्थ गुण 60

Total Colck Hours - 45

प्रकरण पहिले - महाराष्ट्राची ओळख

Period 15

1. महाराष्ट्राची पार्श्वभूमी - ऐतिहासिक, भौगोलिक, सामाजिक, आर्थिक आणि राजकीय
2. महाराष्ट्र राज्य स्थापनेचा इतिहास
3. महाराष्ट्राचे प्रशासन : ठळक वैशिष्ट्ये
4. महाराष्ट्राचे पुनर्रचित प्रशासकिय विभाग आणि जिल्हे

प्रकरण दुसरे - राज्य सचिवालय (मंत्रालय)

Period 15

1. परिचय आणि रचना
2. सचिवालयाची कार्ये आणि महत्त्व
3. राज्याच्या मुख्य सचिवांची भूमिका
4. संचालनालय - वैशिष्ट्ये आणि कार्ये

प्रकरण तिसरे - जिल्हा प्रशासन

Period 15

1. अर्थ, महत्त्व
2. उद्देश आणि कार्ये
3. जिल्हाधिकारी - अधिकार, कार्ये
जिल्हाधिकाऱ्याचे स्थान (दर्जा) आणि बदलती भूमिका
4. कायदा आणि सुव्यवस्था : अर्थ, तत्त्वे, पध्दती आणि अभिकरणे

Reference Books:

1. Indian Administration : Avasthi & Avasthi
2. Indian Administration : N. Jayapalan
3. Indian Administration : Ashok Chanda
4. Social Reformers of Maharashtra : Y.D. Phadake
5. Dalit Movement in India : Jogdand Pralhad
6. Farmers Movement in India : M.V. Nadkarni
7. Politics in Maharashtra : Thakkar Usha & Kulkarni
Mangesh
8. Indian Administration : S.R. Maheshwari, Orient
Longman
9. महाराष्ट्रातील सामाजिक- राजकीय चळवळी व प्रशासन : डॉ. शुभांगी राठी, अथर्व प्रकाशन,
जळगाव, आवृत्ती 2014

10. कामगार चळवळीचा इतिहास : द्वा.भ. कर्णिक
11. मुस्लिम समस्या स्वरुप व उपाय : हमीद दलवाई
12. शेतकरी संघटना, विचार व कार्यपध्दती : शरद जोशी
13. महाराष्ट्र शासन : प्रा.के.आर. बंग, विद्या बुक पब्लिशर्स
14. महाराष्ट्र शासन : डॉ. नंदकुमार नाईक, विद्या बुक पब्लिशर्स
15. महाराष्ट्र शासन आणि राजकारण : प्रा.के.एस. भिवसनकर
16. महाराष्ट्र शासन : प्रा.चि.ग. घागरेकर, विद्या प्रकाशन,
नागपुर
17. महाराष्ट्र शासन : प्रा.व्ही.के. सलगरे, कल्पना प्रकाशन,
नांदेड
18. महाराष्ट्र शासन आणि जिल्हा प्रशासन : प्रा.सतिष ठोंबरे, विद्याभारती प्रकाशन,
लातूर
19. महाराष्ट्राचे राजकारण : राजकीय प्रक्रियेचे
स्थानिक संदर्भ : संपा. सुहास पळशीकर, नितीन बिरमल
प्रतिमा प्रकाशन, पुणे
20. आधुनिक महाराष्ट्राचे राजकारण : व.म. सिरसीकर, कॉन्टीनेंटल प्रका. पुणे
21. महाराष्ट्रातील राष्ट्रवादाचा विकास : नलिनी पंडीत, ग्रंथाली, पुणे
22. महाराष्ट्राचे शासन व राजकारण : विलास पाटील, फडके प्रकाशन,कोल्हापूर
23. महाराष्ट्र राज्याची संघटना : डॉ. सुर्यकांत गडकरी
24. जिल्हा प्रशासन : डॉ. अर्जुनराव दर्शनकार
25. भारतीय संविधान (भाग 1, भाग 2) : डॉ.डी.एस. निकुंभ, डॉ. सुरेंद्र मोरे, प्रशांत
पब्लिकेशन, जळगाव
26. महाराष्ट्राचा सामाजिक व राजकीय विकास : डॉ. शुभांगी राठी, साहित्य सेवा प्रकाशन,
औरंगाबाद
27. विसाव्या शतकातील महाराष्ट्र : य.दि. फडके
28. भारतीय राजकीय विचारवंत : बी.वाय. कुलकर्णी, विद्याभारती प्रकाशन,
लातूर
29. महाराष्ट्र प्रशासन : डॉ. निकुंभ डी. एस, डॉ. विजय तुंटे
प्रशांत प्रकाशन, जळगांव 2014
30. **Dr. Pramod Pawar**,Vijay Tunte,Indian Government and Politics(Marathi
Edition),Prashant Pub,Jalgaon,2018(Marathi Edition).
31. Vijay Tunte and Sandip Nerkar :Indian Constitution Part 1,2,Prashant
Pub,Jalgaon(Marathi Edition).

K.B.C.N.M. University, Jalgaon
Syllabus for S.Y.B.A. (CBCS Pattern)
Political Science, Semester III
Paper Code : SEC 1

Introduction of Research Methodology in Political Science
(With Effect from June 2019)

Credits : 02
Lectures : 60

Total Clock Hours 45

Total Marks 100

Internal 40
External 60

OBJECTIVES :This paper is attempt to discuss the main concepts and methodology of research.Political science is the part of social science/humaniteis. And therefore under graguate students should lern suitable research topic for further research work,ability to write a research proposal/report.National education policy(2019) has decide to enhance quality research and publication.In this context,at UG level students should admire and proper understanding methodology and hard work for quality.

Chapter :- I Introduction of Research Methodology Period 15

- i. Meaning, Definition, Objective & Significance
- ii. Characteristics of Research Methodology
- iii. Challenges and Problems in Research Methodology

Chapter – II : Research Methodology Period 15

- i. Steps in Research Methodology-Meaning and Steps
- ii. Hypothesis - Meaning, Definition and importance
- iii. Objectives - Meaning, Definition and importance
- iv. Differences Between Questionnaire and Scheduled.

Chapter :- III Report writing in Research Methodology Period 15

- i. Data Collection - Meaning, Definition and importance
- ii. Sampling Method - Meaning, Definition and importance
- iii. Report Writing - Meaning, Definition and importance
- iv. Conclusion and Bibliography methods.

क.ब.चौ.उ.म. विद्यापीठ, जळगाव
एस.वाय.बी.ए. (CBCS Pattern) अभ्यासक्रम
राज्यशास्त्र - सत्र - 3

Paper Code : SEC - 1 Research Methodology in Political Science
(राज्यशास्त्रातील संशोधन पध्दती)
(जून 2019 पासून)

Credits : 02
तासिका : 60

एकूण गुण 100
अंतर्गत गुण 40
बहिस्थ गुण 60

Total Clock Hours : 45

प्रकरण पहिले - संशोधन पध्दतीची ओळख

1. अर्थ, व्याख्या, उद्देश आणि महत्व
2. संशोधन पध्दतीची वैशिष्ट्ये
3. संशोधन पध्दतीची आव्हाने आणि समस्या

प्रकरण दुसरे - संशोधन पध्दती

1. संशोधन पध्दतीच्या पायऱ्या (टप्पे) - अर्थ, पायऱ्या
2. गृहीतकृत्ये - अर्थ, व्याख्या आणि महत्व
3. वस्तुनिष्ठता - अर्थ, व्याख्या आणि महत्व
4. प्रश्नावली आणि अनुसूची यातील फरक

प्रकरण 3 रे - संशोधन पध्दतीतील लेखन अहवाल

1. संशोधन सामग्री- अर्थ, व्याख्या आणि महत्व
2. नमुना निवड- अर्थ, व्याख्या आणि महत्व
3. अहवाल लेखन- अर्थ, व्याख्या आणि महत्व
4. निष्कर्ष आणि संदर्भ ग्रंथ सुची पध्दत

Reference Books:

1. Research methodology - Methods and Technic : C.R. Kothari
2. Methodology of research in Social Science : Krishaswamy O.R.
3. Research methodology – Guide for Researchers in Management and Social Science : Tylor
4. Methodologies in Research : Ronald Yesudhas
5. Research Methodology – Logic Methods and Cases : Sameer S. Phanse
6. Research Methodology – Concepts and cases : Deepak Chawala
7. Research Methodology : Panneerselvam
8. Research Methodology – A Step by Step Guide for Beginners, 29 : Kumar
9. Research Methodology : Dr. Kirti Gupta
10. Research Methodology – A Theoretical Approach : D. Napoleon
11. Research Methodology in Social Science- Practical Guide : Kanil Bagchi Kanak
12. Hypothesis Testing and Model Selection in the Social Science : Manoj Dayal
13. समाजशास्त्रीय संशोधनाचा तत्व व पध्दती : रा.ना. घाटोळे
14. सामाजिक संशोधन पध्दती : पु.ल. भांडारकर
15. समाजशास्त्रीय संशोधन पध्दती : व्ही.एन. गजेंद्रगड, एस.बी. घुगरे
16. डॉ. विजय जरारे : सामाजिक शास्त्रातील संशोधन पध्दती, अद्वैत प्रकाशन, अकोला, 2004
17. डॉ. प्रदिप अगलावे : सामाजिक शास्त्रातील संशोधन, पध्दती साईनाथ प्रकाशन, नागपूर
18. Ranjait Kumar : Research Methodology, Sage Pub, Delhi.

(Marathi Edition)

K.B.C.N.M. University, Jalgaon
Syllabus for S.Y.B.A. (CBCS Pattern)
Political Science, Semester IV

Paper Code : DSE – 1B Reading Dr.Ambedkar
(With Effect from June 2019)

Total Marks 100

Credits : 03

Lectures : 60

Total Clock Hours 45

Internal 40

External 60

Objectives : This paper attempts to discuss the main concepts and philosophy of Dr.Ambedkar. Work and ideology of Dr.Ambedkar is essential for elimination of poverty, caste, untouchability, varna, discrimination in society. His contribution to entire society is highly appreciated by world. And therefore students should learn philosophy of constitution, equality, women's liberty, democracy, thought of religion is essential for development and betterment of human life. It is also useful to enhance ability for thinking different way with human kind and values.

Chapter I : Main Concept's of Dr.Ambedkar

- i. Background of Indian Society, Cast, Varna and Untouchability.
- ii. Indian Constitution, Constitutionalism.
- iii. Social Thoughts – Equality, Fundamental Rights
- iv. Social Justice and Reservation
- v. Women's Liberty, Hindu Code Bill
- vi. Evaluation.

Chapter II :- Political & Religion Thought.

- i. Liberalism, Nation, Nationalism.
- ii. Democracy, Parliamentary Democracy
- iii. State Socialism.
- iv. Secularism, Thought on Hindu Religion
- v. Buddhist Religion & Conversion of Religion
- vi. Evaluation.

Chapter III :- Thought of Dr.Ambedkar

- i. Thought on Education.
- ii. Views on Labour Organization
- iii. Views on Political Parties, Freedom of Press.
- iv. Views on Population Control, Economical Thought
- v. Thought on Agriculture, Water Policy.
- vi. Evaluation.**

क.ब.चौ.उ.म. विद्यापीठ, जळगाव
एस.वाय.बी.ए. (CBCS Pattern) अभ्यासक्रम
राज्यशास्त्र - सत्र - 4

Paper Code : DSE - 1B

Reading Dr. Ambedkar
(डॉ. आंबेडकर यांचे अध्ययन)
(जून 2019 पासून)

Credits : 03

तासिका : 60

एकूण गुण 100

अंतर्गत गुण 40

बहिस्थ गुण 60

Total Clock Hours : 45

प्रकरण पहिले - डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या मुख्य संकल्पना

1. भारतीय समाजाची पार्श्वभूमी, जात, वर्ण आणि अस्पृश्यता
2. भारतीय राज्यघटना आणि राज्यघटनावाद
3. सामाजिक विचार- समता, मूलभूत हक्क
4. सामाजिक न्याय, आरक्षण (राखीव जागा)
5. महिलांचे स्वातंत्र्य, हिंदू कोड बिल
6. मूल्यमापन

प्रकरण दुसरे - राजकीय व धार्मिक विचार

1. उदारमतवाद, राष्ट्र, राष्ट्रवाद
2. लोकशाही, संसदीय लोकशाही
3. राज्य समाजवाद
4. धर्मनिरपेक्षता, हिंदू धर्मासंबंधी विचार
5. बौद्ध धर्म आणि धर्मांतर
6. मूल्यमापन

प्रकरण तिसरे - डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांचे विचार

1. शिक्षण विषयक विचार
2. कामगार संघटना विषयक विचार
3. राजकीय पक्ष आणि वृत्तपत्रांचे स्वातंत्र्य विषयक विचार
4. लोकसंख्या नियंत्रण आणि आर्थिक विचार
5. कृषीविषयक आणि जलनिती विषयक विचार
6. मूल्यमापन

Reference Books:

1. B.R. Ambedkar : Writing & Speeches of Dr. B.R. Ambedkar Vol. 1 to 4
2. D.R. Jatava : The Political Philosophy of B.R. Ambedkar
3. Bharill Chandra : Social & Political Ideas of B.R. Ambedkar
4. Dhanjay Keer : Dr. Ambedkar Life & Mission
5. D. Lokande : Bhimrao Ramji Ambedkar : A Study in social Democracy
6. भालचंद्र मुणगेकर : भारतातील आर्थिक सुधारणा आणि दलित - एक आंबेडकर दृष्टीकोन
7. जगन्नाथ कराड : आरक्षण : धोरण आणि वास्तव
8. वसंत वाघमारे : जातिव्यवस्था : निर्मिती व स्वरूप
9. सुखदेव थोरात : डॉ. आंबेडकर नियोजन, जल व विद्युत: भूमिका व योगदान
10. झुंबरलाल कांबळे : महाडचा मुक्तिसंग्राम आणि नानासाहेब टिपणीस
11. रावसाहेब कसबे : आंबेडकर आणि मार्क्स
12. भा.ल. भोळे : डॉ. आंबेडकर वैचारिक वारसा
13. सुखदेव थोरात : खाजगी क्षेत्रात आरक्षण धोरण का व कसे ?
14. य. दि. फडके : राखीव जागांची शंभर वर्ष
15. चांगदेव खैरमाडे : डॉ. आंबेडकर : विचारमंथन
16. रमेश चव्हाण : डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांचा शोध व बोध
17. भालचंद्र फडके : डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर
18. राहुल निकम : आवास योजना आणि अनुसूचित जाती/जमातीचा विकास, प्रशांत प्रकाशन जळगांव 2017
19. R.K. Ankodia, Dr. Hemlata Anakodia: B.R. Ambedkar and His Ideology, Sublime Pub, Jaipur, 2010.
20. Pagare: Ambedkarwadi Bhumikecha Vaishvik Jagar, Varad Pub, Jalgaon 2014

K.B.C.N.M. University, Jalgaon
Syllabus for S.Y.B.A. (CBCS Pattern)
Political Science, Semester IV

Paper Code : DSE – 2B Government and Politics of China
(With Effect from June 2019)

Total Marks 100

Credits : 03

Internal 40

Lectures : 60

Total Clock Hours 45

External 60

Objectives:

Today, China is large Financially –tecnologically sound and super power nation in the world. This country is having veto power, in this context students should proper understand that what elements are useful for development and how Chinas government is working in constitutional framwork, stuedents can also lern history, constitution, judiciary, rights, administration and politics of China. And therefore this paper is essential for perception of comparative study of govt and politics of China-America.

Chapter I :- Constitution of China

Period 15

- i. Historical Background
- ii. Nature of the Constitution
- iii. Silent features of Chinas Constitution and Amendment Process.
- iv. Consttutional Rights – Meaning and Features
- v. Traditional Fedralism – Structure, Function and Power

Chapter II :- Government and Administration of China Period 15

1. Legislature – Structure, Function's and Role of Chinaa
Legislation
2. Executive – Structure, Functions and Role of Executive
3. Judiciary – Structure, Function and Role of Judiciary
4. Military Administration – Structure, Function and Role of Military
Administration

Chapter III :- Political Parties and Party System of China Period 15

- A) Political Party :- Historical Background, Types, Role Function and Recent Trends
- B) Interest Group and Social Movementss – Historical Background, Types, Role, Function.
- C) Political Party in China :-
 - i. National Communist Party of China(**CPC**)
 - ii. China Democratic League (**CDL**)
 - iii. Chinas Nationalist Party (**CNP**)
 - iv. China Association for Promoting Democracy(**CAPD**)
 - v. Chinas Peasants and Workers Democratic Party(**PWDP**).

क.ब.चौ.उ.म. विद्यापीठ, जळगाव
एस.वाय.बी.ए. (CBCS Pattern) अभ्यासक्रम
राज्यशास्त्र - सत्र - 4
Paper Code : DSE - 2B Government and Politics of China
(चीनचे शासन आणि राजकारण)
(जून 2019 पासून)

Credits : 03
तासिका : 60

एकूण गुण 100
अंतर्गत गुण 40
बहिस्थ गुण 60

Total Clock Hours : 45

Period 15

प्रकरण पहिले - चीनची राज्यघटना

1. ऐतिहासिक पार्श्वभूमी
2. राज्यघटनेचे स्वरूप
3. चीनच्या राज्यघटनेची वैशिष्ट्ये आणि घटना दुरुस्तीची प्रक्रिया
4. घटनात्मक हक्क- अर्थ आणि वैशिष्ट्ये
5. पारंपारिक संघराज्यवाद- रचना, कार्य आणि अधिकार

प्रकरण दुसरे - चीनचे शासन आणि प्रशासन

1. कायदेमंडळ- रचना, कार्य व भूमिका
2. कार्यकारी मंडळ- रचना, कार्य व भूमिका
3. न्याय व्यवस्था- रचना, कार्य व भूमिका
4. सैनिक प्रशासन- रचना, कार्य व सैनिकी प्रशासनाची भूमिका

प्रकरण तिसरे - राजकीय पक्ष आणि पक्ष पध्दती

1. राजकीय पक्ष- ऐतिहासिक पार्श्वभूमी, प्रकार, भूमिका, कार्य आणि आधुनिक प्रवाह
2. हितसंबंधी गट आणि सामाजिक चळवळी- ऐतिहासिक पार्श्वभूमी, प्रकार, भूमिका, कार्य आणि आधुनिक प्रवाह
3. राजकीय पक्ष -
 1. नॅशनल कम्युनिस्ट पार्टी ऑफ चायना (CPC)
 2. चायना डेमाकेट्रीक लिग (CDL)
 3. चायना नॅशनलिस्ट पार्टी (CNP)
 4. चायना असोसिएशन फॉर प्रमोटिंग डेमॉक्रेसी (CAPA)
 5. चायना पिझंटस अँड वर्करस् डेमॉक्रेटीक पार्टी(PWDP)

Reference Books :-

1. China's Governmentalities – Governing Change, Changing government – Elaine Jeffreys.
2. Grassroots Political Reform in Contemporary China – Elizabeth J. Perry
3. When China Rules the World – the End of the Western World and the birth of a New – Martin Jacques.
4. The Penguin History of Modern China – The Fall and Rise of a Great Power – Jonathan Fenby.
5. Interest Group and the New Democracy Movement in Hong Kong – Sonny Shiu-Hing Lo.
6. Citizenship, Identity and Social Movements in the New Hong Kong – Wai Man Lam.
7. On China – Henry Kissinger.
8. Dragon on Our Doorstep- Managing China Through- Military Power- Pravin Sawhney.
9. East Asia- Development and Challenges – Series on Contemporary China – Yongnian Zheng.
10. Local Government and Politics in China- Young Zhong.
11. Civil Litigation in China and Europe- C. H. (Remco) Van Rhee.
12. Transforming Rural China – How Local Institutions Shape Property Rights in China – Jou Jay Chen.
13. The Search for Deliberative Democracy in China – Ethan J. Leib
14. Electoral Politics in Post – 1997. Hong Kong- Protest, Patronage and the media – Stan Hok. Wui Wong.

K.B.C.N.M. University, Jalgaon
Syllabus for S.Y.B.A. (CBCS Pattern)
Political Science, Semester IV

**Paper Code : DSC – 1D Introduction to Local and District Administration
of Maharashtra**
(With Effect from June 2019)

Credits : 02
Lectures : 60

Total Clock Hours 45

Total Marks 100

Internal 40
External 60

OBJECTIVES: This paper is attempts to discuss about local and district administration of Maharashtra. It is very useful for MPSC/UPSC/Other exams,purpose/aim of this paper is understanding the core of administration and enhance ability to get proper knowledge of rural – urban administration.

Chapter I :- Rural and Urban Administration in Maharashtra. Period 15

- A. Rural Administration-** Meaning, Importance, Historical Background
 1. Gram Panchayat – Role of Gramsevak.
 2. Panchayat Samiti – Role of Block Development Officer(BDO).
 3. Zilla Parishad- Role of Chief Executive Officer(CEO).
- B. Urban Local Administrtation-** Meaning, Importance, Historical Background
 1. Municipalty – Role of Chief Officer(CO).
 2. Muncipal Corporation – Role of Commissioner.
 3. Other Urban Local Administration – Structure, Function ,Approch.

Chapter II :- Law and Order : Period 15

- i. Meaning, Importance, Historical Background
- ii. Relevance of Law and Order.
- iii. District Police Superintendent of Police(SP) – Position , Role and Function.
- iv. Deputy District Superintendent of Police (DYSP) – Position,Role and Functions.

Chapter III :- Constitutional and Legal Board of Maharashtra(Structure and Functions) Period 15

- i. Tribble Development Board of Maharashtra.
- ii. Marathwada Statutory Development Board (MSDB)
- iii. Mahatma Fule , Annasaheb Patil,Anna Bhau Sathe Development Board .
- iv. Minorities Development Board of Maharashtra.

क.ब.चौ.उ.म. विद्यापीठ, जळगाव
एस.वाय.बी.ए. (CBCS Pattern) अभ्यासक्रम
राज्यशास्त्र - सत्र - 4

Paper Code : DSC - 1D Introduction to Local and District Administration of
Maharashtra

(महाराष्ट्रातील स्थानिक आणि जिल्हा प्रशासनाची ओळख)
(जून 2019 पासून)

Credits : 02
तासिका : 60

एकूण गुण 100

अंतर्गत गुण 40

बहिस्थ गुण 60

Total Clock Hours : 45

प्रकरण पहिले - महाराष्ट्रातील ग्रामीण आणि शहरी प्रशासन

अ) ग्रामीण स्थानिक प्रशासन

1. अर्थ, महत्व, ऐतिहासिक पार्श्वभूमी
2. ग्रामपंचायत - ग्रामसेवकांची भूमिका
3. पंचायत समिती - गटविकास अधिकाऱ्यांची भूमिका (बी.डी.ओ)
4. जिल्हा परिषद - मुख्य कार्यकारी अधिकाऱ्यांची भूमिका (सी.ई.ओ)

ब) शहरी स्थानिक प्रशासन

1. अर्थ, महत्व, ऐतिहासिक पार्श्वभूमी
2. नगरपालिका- मुख्य कार्यकारी अधिकाऱ्याची भूमिका (सी.ओ)
3. महानगरपालिका - आयुक्तांची भूमिका
4. इतर शहर स्थानिक संस्थांचे प्रशासन - रचना, कार्य, दृष्टीकोन

प्रकरण दुसरे - कायदा आणि सुव्यवस्था

1. अर्थ, महत्व, ऐतिहासिक पार्श्वभूमी
2. कायदा व सुव्यवस्थेचे महत्व
3. जिल्हा पोलीस अधिक्षक - स्थान, कार्य व भूमिका
4. जिल्हा पोलीस उप अधिक्षक - स्थान, कार्य व भूमिका

प्रकरण तिसरे - महाराष्ट्रातील संवैधानिक आणि कायदेशीर विकास मंडळे

1. आदिवासी विभाग विकास मंडळ
2. मराठवाडा वैधानिक विकास मंडळ
3. महात्मा फुले, आण्णासाहेब पाटील, अण्णा भाऊ साठे विकास महामंडळ
4. महाराष्ट्र अल्पसंख्याक विकास महामंडळ

Reference Books:

1. Avasthi & Avasthi : Indian Administration
2. N. Jayapalan : Indian Administration
3. Ashok Chanda : Indian Administration
4. S.R. Maheshwari : Indian Administration
5. Dr. A.Y. Dashankar : Panchayat Raj and Urban Administration Kailash Pub. Aurangabad
6. S.R. Nigam : Local Government
7. B.S. Bhargava : Panchayat Raj System & Political Parties
8. Bhattnagar : Rural Local Government in India
9. Ram Reddy : Local Government in India
10. M.P. Sharma : Local Self Government in India
11. Avasthi : Municipal Administration In India
12. Ashok Mukhopadhyay : Municipal Govt. & Urban Development
13. प्रा.के.आर. बंग : महाराष्ट्र शासन, विद्या बुक पब्लिशर्स, औरंगाबाद
14. डॉ. नंदकुमार नाईक : महाराष्ट्र शासन, विद्या बुक पब्लिशर्स, औरंगाबाद
15. प्रा.चि.ग. घांगरेकर : महाराष्ट्र शासन, विद्या प्रकाशन, नागपूर
16. प्रा.व्ही.के. सलगर : महाराष्ट्र शासन, कल्पना प्रकाशन, नांदेड
17. प्रा. सतीश ठोंबरे : महाराष्ट्र प्रशासन आणि जिल्हा प्रशासन, विद्याभारती प्रकाशन, लातूर
18. डॉ. शुभांगी राठी : महाराष्ट्राचा सामाजिक व राजकीय विकास साहित्य सेवा प्रकाशन, औरंगाबाद
19. डॉ. डी. एस. निकुंभ, डॉ. सुरेद्र मोरे : भारतीय संविधान भाग-1, 2, प्रशांत पब्लिकेशन, जळगाव
20. महाराष्ट्र प्रशासन : डॉ. दिलीपसिंह निकुंभ, डॉ. विजय तुंटे
21. प्रा.के.आर. बंग : कर्मचारी वर्ग प्रशासन आणि वित्तीय प्रशासन
22. राहुल निकम : आवास योजना आणि अनुसूचित जाती/जमातीचा विकास, प्रशांत प्रकाशन, जळगांव 2017

K.B.C.N.M. University, Jalgaon
Syllabus for S.Y.B.A. (CBCS Pattern)
Political Science, Semester IV

Paper Code : DSC – 4 D Minor Research Study Project
(With Effect from June 2019)

Total Marks 100

Credits : 02

Lectures : 60

Total Clock Hours 45

Internal 40
External 60

❖ **Objectives :**

- 1) To provide an overview of scientific research in Political Science
- 2) To impart knowledge and develop skill about writing research report
- 3) To understand basic methods of research.

❖ **Minor Research Study Project:**

Students should prepare a minor study project on any topic in Pol-Sci with following research methodology and subjects:

- 1) Problems formulation
- 2) Importance of research topic
- 3) Objectives
- 4) Hypothesis
- 5) Tools
- 6) Research Methodology
- 7) Review of literature
- 8) Scope, Limitations, Sample Selection
- 9) Conclusion
- 10) References and Bibliography.

❖ Minor Research Project Topics (For Writing) :

- 1) Indian Democracy
- 2) Nature of Indian society(Caste,Varna,Untouchabilty)
- 3) Contribution of Dr Ambedkar in Indian constitution
- 4) Theory of social justice
- 5) Recent reservation movement
- 6) Womens liberty in society and polites
- 7) Relevance of Nationalism
- 8) The changing nature of parliamentary democracy
- 9) Thought of Dr Ambedkar regarding state socialism
- 10) Secularism
- 11) Role and ideology of political party(National/State)
- 12) Recent issues on Agriculture,Water,population
- 13) History of China
- 14) Features of Chinas constitution
- 15) Military administration of China
- 16) National communist party of china
- 17) Federalism: India and China comparative perception
- 18) Political Leaders of China(Role and Fuction)
- 19) Types of political party(India/China)
- 20) Role of chinas judiciary in present era.
- 21) Any other sub- topics of related paper.

Note:

- 1) Students should write research project either in their own hand writing or computer typing.(Page limit-25 to 40)
- 2) Students should submit research project at the time external examination and project duly sign by concerned teacher and head.
- 3) Students should present his/her research Project by oral and power point presentation (PPT) or by poster.

➤ Marks distribution for internal examination :

Project Report and Presentation	Students attendance and performance	Total
30 Marks	10	40

➤ Marks Distribution for external examination

Report writing	Presentation	Viva-voce	Total
40 Marks	10 Marks	10 Marks	60

क.ब.चौ.उ.म. विद्यापीठ, जळगाव
एस.वाय.बी.ए. (CBCS Pattern) अभ्यासक्रम
राज्यशास्त्र - सत्र - 4

Paper Code : DSC - 4D Minor Research Study Project Work
(लघु संशोधन अध्ययन प्रकल्प)
(जून 2019 पासून)

Credits : 02
तासिका : 60

एकूण गुण 100
अंतर्गत गुण 40
बहिस्थ गुण 60

Total Clock Hours : 45

उद्दीष्टे :

1. राज्यशास्त्राच्या विद्यार्थ्यांना विषयाच्या उपयोजितेची ओळख व्हावी.
2. अहवाल लेखन करतांना ज्ञानात वाढ आणि लेखन कौशल्य वृद्धीगत व्हावे.
3. संशोधनातील पायाभूत संकल्पना समजून घेणे.

प्रात्यक्षिक परीक्षेचे स्वरूप :

अंतर्गत परीक्षेतील गुणांचे वितरण

प्रकल्प अहवाल आणि सादरीकरण	विद्यार्थ्यांची उपस्थिती आणि योगदान	एकूण
30 गुण	10 गुण	40 गुण

बाह्य परीक्षेतील गुणांचे वितरण

अहवाल लेखन	सादरीकरण	मुलाखत	एकूण
40 गुण	10 गुण	10 गुण	60

सूचना :

1. प्रकल्प लेखनाचे विषय उपरोक्त इंग्रजीत दिले आहे.
2. विद्यार्थी - संशोधक आपले प्रकल्प लेखन स्वतःच्या अक्षरात अथवा संगणकीकृत देणे आवश्यक आहे. पृष्ठ संख्येची मर्यादा 25 ते 40 इतके असावी.
3. विद्यार्थी - संशोधकाने प्रकल्प लेखन अहवाल बाह्य परीक्षेच्या वेळी संबंधीत विषय शिक्षक व विभाग प्रमुखाच्या स्वाक्षरीने जमा करावे.
4. विद्यार्थ्यांने आपले संशोधन प्रकल्पाचे सादरीकरण हे पी. पी. टी अथवा पोस्टरद्वारे करावे.

Reference Books :

1. Research methodology - Methods and Technic : C.R. Kothari
2. Methodology of research in Social Science : Krishaswamy O.R.
3. Research methodology – Guide for Researchers in Management and Social Science : Tylor
4. Methodologies in Research : Ronald Yesudhas
5. Research Methodology – Logic Methods and Cases : Sameer S. Phanse
6. Research Methodology – Concepts and cases : Deepak Chawala
7. Research Methodology : Panneerselvam
8. Research Methodology – A Step by Step Guide for Beginners, 29 : Kumar
9. Research Methodology : Dr. Kirti Gupta
10. Research Methodology – A Theoretical Approach : D. Napoleon
11. Research Methodology in Social Science- Practical Guide : Kanil Bagchi Kanak
12. Hypothesis Testing and Model Selection in the Social Science : Manoj Dayal
13. समाजशास्त्रीय संशोधनाचा तत्व व पध्दती : रा.ना. घाटोळे
14. सामाजिक संशोधन पध्दती : पु.ल. भांडारकर
15. समाजशास्त्रीय संशोधन पध्दती : व्ही.एन. गजेंद्रगड, एस.बी. घुगरे

K.B.C.N.M. University, Jalgaon
Syllabus for S.Y.B.A. (CBCS Pattern)
Political Science, Semester IV

Paper Code : SEC – 2 Election Management
(With Effect from June 2019)

Credits : 02
Lectures : 60

Total Clock Hours 45

Total Marks 100

Internal 40
External 60

Objectives:

This paper is attempts to discuss about principles,structure,debate and practices of election mangement.It will be useful for proper understanding the process of election and magement.As well as admire the concepts and thoughts of election administration.Each and every one has envole in electioin process so we should get more information through this paper.

Chapter – I : Election Management and Structure.

Period 15

- i. Meaning and Definition of Election Management
- ii. Election Commission – Structure, Power, Function and Financial Provision.
- iii. Code of Conduct for Election
- iv. Electoral Reform-Direction of Election Process
- v. Management and Structure of Polling Booth.

Chapter – II : Election Process and Campaign

Period 15

- i. Voter Ragistration System.
- ii. Documental Proof.
- iii. Process of Nomination for Candidates in Election
- iv. Terms and Conditions for Recognition to Political Parties.
- v. Voter Awarness Campaign- Election Propoganda use of Information Technology in Election.

Chapter – III : Election Methods and Political Participation

Period 15

- i. Direct Voting and Indirect Voting.
- ii. Methods of Political Participation.
- iii. Affected factors for voter Behaviour.
- iv. Voter Apathy- Nature, Causes and Remedies.
- v. Obstacles of Political Participation.

क.ब.चौ.उ.म. विद्यापीठ, जळगाव
एस.वाय.बी.ए. (CBCS Pattern) अभ्यासक्रम
राज्यशास्त्र - सत्र - 4

Paper Code : DSC - SEC – 2 Election Management
(निवडणूक व्यवस्थापन)
(जून 2019 पासून)

Credits : 02
तासिका : 60

एकूण गुण 100

अंतर्गत गुण 40

बहिस्थ गुण 60

Total Clock Hours : 45

प्रकरण 1 ले - निवडणूक व्यवस्थापन आणि संरचना

1. निवडणूक व्यवस्थापनाचा अर्थ, व्याख्या
2. निवडणूक आयोग- संरचना, अधिकार, कार्य आणि वित्तीय तरतुद
3. निवडणूकीसाठीची आचारसंहिता
4. निवडणूक सुधारणा - निवडणूक प्रक्रियेची दिशा
5. मतदान कक्षांचे व्यवस्थापन व रचना

प्रकरण 2 रे - निवडणूक प्रक्रिया आणि प्रचारतंत्र (अभियान)

1. मतदार नोंदणी पध्दती
2. कागदपत्री ओळखीचा पुरावा
3. उमेदवाराच्या प्रतिनिधीत्वाची नामनिर्देशनाची कार्यपध्दती
4. राजकीय पक्षाच्या नोंदणीच्या अटी व शर्ती
5. मतदार जागृती अभियान - निवडणूकीच्या प्रचार तंत्रात माहिती तंत्रज्ञानाचा उपयोग

प्रकरण 3 रे - मतदान पध्दती आणि राजकीय सहभाग

1. प्रत्यक्ष व अप्रत्यक्ष मतदान
2. राजकीय सहभागाची पध्दत
3. मतदार वर्तनावर प्रभाव टाकणारे घटक
4. मतदार उदासिनता- स्वरूप, कारणे आणि उपाय
5. राजकीय सहभागातील अडथळे

Reference Books:

1. Bhambri Chander Prakash, (2007), Democracy in India, National Book Trust, New Delhi, India.
2. Shirma K.N., Political Psychology, Print Well Pubication, Jaipur.
3. वर्मा ज्योती, (2007), सामजिक जानांकिके, डिस्कवरी पब्लिसिंग हाऊस, नई दिल्ली.
4. बुथ लेवल अधिकारियोंके लिए हॅन्डबुक, (2011) भारत निर्वाचन आयोग, निर्वाचन सदन, अशोक रोड नई दिल्ली.
5. वाधवा शालिनी, (2003), भारतीय राजनीतिशास्त्र का विकास, अर्जुन पब्लिशिंग हाऊस, नई दिल्ली.
6. भोळे. भा.ल., भारतीय राजनीतिशास्त्र का विकास, अर्जुन पब्लिशिंग हाऊस, नई दिल्ली.
7. पटवे दिपक, (2012), चला राजकारणात, राजहंस प्रकाशन, पुणे.
8. जाधव तुकाराम व शिरपूरकर महेश, भारतीय संविधान व भारतीय राजकारण, युनिक अॅकॅडमी, पुणे.
9. जोशी सुधाकर, भारतीय शासन आणि राजकारण, विद्या बुक्स पब्लिशर्स, औरंगाबाद.
10. व्होरा राजेंद्र व पळशिकर सुहास (संपादक), लेले चित्रा (अनुवाद), भारतीय लोकशाही : अर्थ आणि व्यवहार, डायमंड पब्लिकेशन्स, पुणे, प्रथम मराठी आवृत्ती 2010.
11. यादव योगेंद्र, पळशीकर सुहास व डिसुजा पितर, (2011), लोकशाही जिंदाबाद, समकालिन प्रकाशन, पुणे.
12. निकालजे तुषार, (2016), भारतीय निवडणूक प्रणाली : स्थित्यंतरे व आव्हाने, हरिती पब्लिकेशन्स, पुणे
13. बिथॅम डेव्हिड व केव्हीन बॉयल, महंदळे लिना (संपादक), (2009), लोकशाही 80 प्रश्न आणि उत्तरे, नॅशनल बुक ट्रस्ट, नवी दिल्ली, इंडिया.
14. एरंडे वि.ल., (2000), भारतीय लोकशाही : अपेक्षा आणि वास्तव, निर्मल प्रकाशन, नांदेड.
15. शिंदे सुनिल व बालासाहेब किलचे, (2015), महाराष्ट्रातील राजकीय पक्षांचे सत्तापरिवर्तन : 2014, साधना पब्लिकेशन्स, परभणी
- 16 .Tushar Nivurti Nikalaje, Indian Election Method, Hariti Pub, Pune (Marathi Edition)

Nature of Question Paper (CBCS Pattern Class S.Y.B.A.)

Time : 2 Hours

Total Marks : 60

Instruction :

1. All questions have equal marks.
2. All questions are compulsory
3. Draw neat and labeled diagram wherever necessary.
4. Use of map stencil is allowed.
5. Figures to right indicate full marks.

Q. 1 Answer in one sentence : (Any 6 out of 9) 12 Marks

- a) _____
- b) _____
- c) _____
- d) _____
- e) _____
- f) _____
- g) _____
- h) _____
- i) _____

Q. 2 Write answer in 3 to 4 sentences. (Any 4 out of 6) 12 Marks

- a) _____
- b) _____
- c) _____
- d) _____
- e) _____
- f) _____

Q. 3 Answer briefly. (Any 3 out of 5) 12 Marks

- a) _____
- b) _____
- c) _____
- d) _____
- e) _____

Q. 4 Write Notes. (Any 2 out of 4) 12 Marks

- a) _____
- b) _____
- c) _____
- d) _____

Q. 5 Answer in Detail (Any 1 out of 3) 12 Marks

- a) _____
- b) _____
- c) _____
- d) _____

॥ अंतरी पेटवू ज्ञानज्योत ॥

“ A” Grade NAAC Re- Accredited
(3rd Cycle)

T.Y.B.A.

Political Science

CBCS Pattern (UGC)

Kavayitri Bahinabai Chaudhari

North Maharashtra University, Jalgaon

With effect from

2020-2021

॥ अंतरी पेटवू ज्ञानज्योत ॥

“ A” Grade NAAC Re- Accredited
(3rd Cycle)

Kavayitri Bahinabai Chaudhari
North Maharashtra University, Jalgaon

Revised Syllabus

For

Political Science

(T.Y.B.A.)

CBCS – Semester Pattern

(Choice Based Credit System)

Semester V & VI

Academic Year 2020-2021

Under the Faculty of Humanities.

K.B.C. North Maharashtra University , Jalgaon.

॥ अंतरी पेटवू ज्ञानज्योत ॥

“ A” Grade NAAC Re- Accredited

(3rd Cycle)

K.B.C. North Maharashtra University, Jalgoan (M.S)

Faculty of Humanities Syllabus under Choice-Based Credit System

Third Year Arts : Political Science

Semester : Fifth and Six (5 & 6)

[Since June 2020-2021 Academic Year]

- DSC Political Science, Discipline Specific Core Course
Semester : 5
DSC 1 E Indian Political Thinker Part - I
Semester : 6
DSC 1 F Indian Political Thinker Part - II
- DSE Pol. Sci, Discipline Specific Elective Course
Semester : 5
DSE 3A Western Political Thinker Part – I
Semester : 6
DSE 3B Western Political Thinker Part – II
Semester : 5
DSE 4A Political Sociology Part – I
Semester : 6
DSE 4B Political Sociology Part – II
- G.E. Pol. Sci. Generic Elective (Interdisciplinary)
Semester : 5
G.E.1 A Indian Civil Services
Semester : 6
G.E.1 B Civil Services and Good Governance
- SEC Pol. Sci Skill Enhancement Course
Semester : 5
SEC 3 Journalism and Mass Communication
Semester : 6
SEC 4 Political Journalism

K.B.C.N.M.University, Jalgoan (M.S)

Structure of T.Y.B.A (Faculty of Humanities)

Under C.B.C.S. Pattern (2020 – 2021)

Sr. No	Semester	Discipline Specific Core Course DSC	Ability Enhancement Compulsory Courses AEC	Skill Enhancement Course SEC	Discipline Specific Elective Courses DSE	Generic Elective GE
1.	V Credits : 28 10 Papers [5 th Sem]	MIL 3 (03) DSC 1 E (03) (Pol.Sci G3) DSC 2 E (03) DSC 3 E (03)	English Communication (02)	SEC3 (02) Political Sci	DSE 3 A (03) Pol. Sci S-3 DSE 4 A (03) Pol. Sci S-4	GE 1 A (03) -Pol Sci GE 2 A (03)
2.	VI Credits : 28 10 Papers [6 th Sem]	MIL 4 (03) DSC 1 F (03) (Pol.Sci G3) DSC 2 F (03) DSC 3 F (03)	English Communication (02)	SEC4 (02) Political Sci	DSE 3 B (03) Pol. Sci S-3 DSE 4 B (03) Pol. Sci S-4	GE 1 B (03) -Pol Sci GE 2 B (03)

- AEC – English Communication ही अनिवार्य अभ्यास पत्रिका आहे. तृतीय वर्षास प्रवेशित प्रत्येक विध्यार्थाने ही अभ्यासपत्रिका अभ्यासणे अनिवार्य आहे.
- MIL ही अनिवार्य अभ्यास पत्रिका आहे. तृतीय वर्षास प्रवेशित प्रत्येक विध्यार्थाने मराठी, हिंदी, संस्कृत, पाली, अर्धमागधी, उर्दू या पैकी महाविद्यालयात शिकवल्या जाणाऱ्या कोणत्याही एका भाषा विषयाच्या MIL मधील अभ्यास पत्रिकेची निवड करणे अनिवार्य आहे.
- DSE 3, 4 मध्ये राज्यशास्त्र विषयाची अभ्यासपत्रिकाची निवड केल्यास DSC मधील तीन अभयपत्रिका पैकी एक अभयपत्रिका राज्यशास्त्र विषयाची निवडणे अनिवार्य आहे.
- DSC मधील अन्य दोन अभ्यासपत्रिका अन्य कोणत्याही दोन विषयांच्या निवडता येतील.
- SEC मध्ये महाविद्यालयात उपलब्ध असलेल्या कोणत्याही विषयाच्या कौशल्याधारित अभ्यासपत्रिकांची निवड करणे अनिवार्य आहे.
- GE मध्ये महाविद्यालयात विशेष स्तरावर उपलब्ध कोणत्याही दोन विषयांच्या प्रत्येकी एक अशा एकूण दोन आंतरविद्याशाखीय अभ्यास पत्रिकांची निवड करणे अनिवार्य आहे. (उदा. GE राज्यशास्त्र आणि GE मराठी).

EQUIVALENCE

Sr. No.	T.Y.B.A	Existing Pattern	CBCS Pattern (Since 2020-2021)
1.	Sem V	Compulsory English	AEC- English Communication
		----- -	MIL -3 (Compulsory Course) (Marathi/ Hindi/ Sanskrit/ Urdu/ Pali/ Aradha Magadhi)
		Special Paper S-3	DSE 3A
		Special Paper S-4	DSE 4A
		General Paper G3	DSC 1E
		Optional	DSC 2E (General Paper of any subject) DSC 3E (General Paper of any subject)
		----- -	SEC-3 Skill based Paper of any subject
		----- -	GE 1 A (Interdisciplinary Paper of any subject)
		----- -	GE 2 A (Interdisciplinary Paper of any subject)
2.	Sem VI	Compulsory English	AEC- English Communication
		----- -	MIL -4 (Compulsory Course) (Marathi/ Hindi/ Sanskrit/ Urdu/ Pali/ Aradha Magadhi)
		Special Paper S-3	DSE 3 B
		Special Paper S-4	DSE 4 B
		General Paper G3	DSC 1 F
		Optional	DSC 2 F (General Paper of any subject) DSC 3 F (General Paper of any subject)
		----- -	SEC- 4 Skill based Paper of any subject
		----- -	GE- 1B (Interdisciplinary Paper of any subject)
		----- -	GE- 2B (Interdisciplinary Paper of any subject)

T.Y.B.A. – 5 & 6 Sem

Political Science CBCS Pattern

Old & New Course Name w.e.f. 2020-21

SEMESTER V T.Y.B.A

Code	Old Course	Code New	New Course CBCS
Spl - 3	Western Political Thought	DSE 3A	Western Political Thinker Part - I
Spl - 4	Modern Political Analysis	DSE 4A	Political Sociology Part - I
Gen G3	Personal Administration and Management	DSC 1E	Indian Political Thinker Part - I
		SEC -3	Journalism and Mass Communication
		GE 1 A	Indian Civil Services

SEMESTER VI T.Y.B.A

Code	Old Course	Code New	New Course CBCS
Spl – 5	Western Political Thought	DSE 3B	Western Political Thinker Part - II
Spl – 6	Modern Political Analysis	DSE 4B	Political Sociology Part - II
Gen G-3	Personal Administration and Management	DSC 1F	Indian Political Thinker Part - II
		SEC -4	Political Journalism
		GE 1 B	Management and Good Governance

K.B.C.N.M. University, Jalgaon
Syllabus for T.Y.B.A. (C.B.C.S. Pattern)
Political Science, Semester V

Paper Code : DSE-3A Western Political Thinker Part – I [w.e.f. June 2020]

Credit: 03
Lectures: 52

Total Marks: 100
Internal: 40
External: 60

Course Objective:

This paper focus on the classical ideas generated in the western world representation the ancient to the modern. The three thinkers have been selected who represent ideal, realistic, and liberal tradition. The test is interpreted both in historical and philosophical perspective. The course will narrate students the legacy of the thinkers and orient them about continuity and change within the western political tradition. It helps them to study the historical aspects western state and society. The main purpose of this paper is to acknowledge students with how the great masters explained and analysed political events and problems of their time and prescribes solutions.

CHAPTER 1: Aristotle

- a) Theory of State.
- b) Classification of State, Ideal state
- c) Concept of Citizenship.
- d) Views on Slavery.
- e) Conception of Revolution , Evaluation.

CHAPTER 2: Machiavelli

- a) Thought of Human Nature.
- b) Views on Diplomacy.
- c) Views on Religion and Morality.
- d) Advice to King and views on Means and End.
- e) Creator of Modern Political Thought, Evaluation

CHAPTER 3: Rousseau

- a) Social Contract theory and its Importance.
- b) Concept of General Will.
- c) Views on Human Being Nature and Nature of State.
- d) Views on Responsible Government, People's Sovereignty.
- e) View on Liberty, Evaluation.

Reference Book

1. Bhandari & Sethi – Studies in Plato & Aristotle.
2. Jones W. T. – Master of Political Thought.
3. Sabine G. H. – History of Political Theory.
4. Ebensstein William Great Political Thinkers.
5. Sharma R.N. : Great Thinkers of the World.
6. Gupta R.C. : Great Political Thinkers.
7. गोविंद प्रसाद नेमा : हॅराल्ड लास्की के राजनीतिक विचारोका अध्ययन,बी.आर.पब्लिक,दिल्ली.
8. हरिदात्त वेदालंकार : आधुनिक राजनीती चिंतन, सरसावती सदन,मरतुरी
9. पी.बी.गौतम:प्रमुख राजनीतिक विचारक ,नाटीनाला पब्लिक हौस, दिल्ली.
10. आघाव विलास, ढाले व शेवाळे,पाश्चिमात्य राजकीय विचारवंत,चिन्मय प्रकाशन औरंगाबाद २००४
11. अमृतकार प्रशांत, पाश्चिमात्य राजकीय विचारवंत, चिन्मय प्रकाशन औरंगाबाद २००५
12. गव्हाणे महादेव, पाश्चिमात्य राजकीय विचारवंत ,निकिता प्रकाशन , लातूर-२०१३
13. देवरे,निकुंभ पाश्चिमात्य राजकीय विचारवंत , प्रशांत पब्लिकेशन ,जळगाव २००९
14. शृंगारपुरे अरविंद ,भारतीय तथा पाश्चिमात्य राजकीय विचारवंत श्रीमंगेश प्रकाशन,नागपूर
15. जोशी सुधाकर, पाश्चिमात्य राजकीय विचारवंत , विद्याकुल पाटील ,औरंगाबाद .
16. डोळे ना.य. प्रमुख पाश्चिमात्य राजकीय विचारवंत ,विद्याकुल पाटील ,औरंगाबाद .
17. भोळे भा.ल. पाशात्य राजकीय विचारवंत ,पिंपळपाटील नागपूर.
18. निकुंभ दिलीपसिंग : पाश्चिमात्य राजकीय विचारवंत प्रशांत पब्लिकेशन ,जळगाव २०१४.
19. नवलगुडेकर श.ना. : पाश्चिमात्य राजकीय विचारवंत
20. कुलकर्णी सुधाकर : पाश्चिमात्य राजकीय विचारवंत, अरुण प्रकाशन ,लातूर.
21. साबळे आर.डी. : पाश्चिमात्य राजकीय विचारवंत,अभय प्रकाशन ,नांदेड.

K.B.C.N.M. University, Jalgaon
Syllabus for T.Y.B.A. (C.B.C.S. Pattern)
Political Science, Semester V

Paper Code : DSE-4 A Political Sociology Part – I [w.e.f. June 2020]

Credit: 03
Lectures: 52

Total Marks: 100
Internal: 40
External: 60

Course Objective

This paper deals with concepts and dimensions in Political Sociology. It highlights various aspects of political culture, process of political socialization and political modernization, comparatively. This course will help learners to understand dynamics within political action, power, and process in India and across the country. The main purpose of this course is to acquaint the students with interdisciplinary approach by connecting two separate disciplines.

CHAPTER 1: Political Sociology & Political System.

A) Political Sociology

- i) Meaning, Definition, Nature, Scope, Characteristics, and Importance

B) Political System

- i) Meaning, Definition, Scope & Significance.
- ii) Function of Political System.

CHAPTER 2: Political Culture & Political Socialization.

A) Political Culture

- i) Meaning, Definition, Nature, basic elements of Political Culture.
- ii) Means of change in Political Culture.

B) Political Socialization

- i) Meaning, Definition, Process and Agencies of Political Socialization.

CHAPTER 3: Political Participation and Political Leadership.

A) Political Participation.

- i) Meaning, Definition, and Factor affected on Political Participation.
- ii) Levels of Political Participation.
- iii) Political Apathy, Political cynicism and Political alienation.

B) Political Leadership

- i) Meaning, Definition, Nature, and Characteristics of Political Leadership.

Reference Book

1. Bhargava, Acharya : Political Theory : An Introduction.
2. Subhash C. Kashyap : Our Political System.
3. Ram Bakhan Mandal : Political Culture and Political Socialization.
4. Rush Michael and Althoff : An Introduction to Political Sociology.
5. Almond, Gabriel & Verba : The Civic Culture Princeton.
6. T.B. Bottomre : Political Sociology.
7. V. D. Mahajan : Modern Political Theory.
8. राजेंद्र कुमार शर्मा : राजकीय समाजशास्त्र, एटलांटिक पब्लिकेशन, दिल्ली २०१२.
9. शशिभूषण सिंह : राजकीय समाजशास्त्रकडे विविध आयाम, अर्जुन पब्लिकेशन, नई दिल्ली २०१२.
10. फाडिया बी.एल. : राजकीय समाजशास्त्र, साहित्य भवन पब्लिकेशन २००८.
11. जोहरी जे.सी.समकालीन राजनीतिक सिद्धांत , स्टर्लिंग पब्लिकेशन, दिल्ली २००९.
12. डॉ. भा.ल. भोळे : आधुनिक राजकोय विश्लेषण
13. डॉ. ना.र.इनामदार.व डॉ.सु.ना.पुराणिक : आधुनिक राजकोय विश्लेषण
14. डॉ.शुभांगी राठी : आधुनिक राजकोय विश्लेषण, अथर्व प्रकाशन , जळगाव.
15. तिजारे घोगरेकर : राज्यशास्त्राचे सिद्धांत आणि राजकीय विश्लेषण मंगेश प्रकाशन, नागपूर.
16. पाटील महेंद्र : राजकीय समाजशास्त्र, प्रशांत पब्लिकेशन ,जळगाव २०१७.
17. पवार प्रमोद, पाटील महेंद्र : आधुनिक राजकोय विश्लेषण, प्रशांत पब्लिकेशन ,जळगाव २०१५.
18. देवगावकर श.गो. : राजकीय समाजशास्त्र मंगेश प्रकाशन, नागपूर २००१.
19. आवारी विलास, देवरे सुरेश : आधुनिक राजकोय विश्लेषण डायमंड पब्लिकेशन , पुणे २००१.
20. फड एस.बी. : उच्चतर आधुनिक राजकीय सिद्धांत विद्याबुक, पब्लिकेशन औरंगाबाद २०१४.
21. बेनके -गुढके सुवर्णा : राजकीय सिद्धांत प्रशांत पब्लिकेशन ,जळगाव २०१४.
22. भोळे, भा. ल., राजकीय सिद्धांत आणि विश्लेषण, पिंपळापुरे बुक डिस्ट्रिब्युटर्स : नागपूर २००२.
23. श्रुती मेहता: राजकीय समाजशास्त्र .
24. इमानदार ना. र. व पुराणिक स. ना. राजकीय समाजशास्त्र , कॉन्टिनेन्टल प्रकाशन पुणे १९८४.
25. अलिम वकिल, ज्यौत्सना सोनखासकर. राजकीय समाजशास्त्र. प्रतिमा प्रकाशन : पुणे २०१५.
26. राठी शुभांगी, राजकीय विचारप्रणाली, कैलाश पब्लिकेशन्स : औरंगाबाद २०१३.
27. रावळ- ठाकरे शुभदा, तौलनिक राज्यशास्त्र, श्रीविद्या प्रकाशन, पुणे २००४.
28. पाटील, महेंद्र व पवार, प्रमोद, आधुनिक राजकीय विश्लेषण, प्रशांत प्रकाशन , जळगांव २०१५.

K.B.C.N.M. University, Jalgaon
Syllabus for T.Y.B.A. (C.B.C.S. Pattern)

Political Science, Semester V

Paper Code : DSC-1 E Indian Political Thinker Part - I [w.e.f. June 2020]

Credit: 03
Lectures: 52

Total Marks: 100
Internal: 40
External: 60

Course Objective:

This is an introductory paper to the concept ideas and theories developed in India. It deals with the main sources of the political traditions in modern India and focusses the development of social Institution and as various patterns of politics that emerged in modern India. This course will encourage students to understand and decipher the diverse and often contesting ways in which the ideas of nationalism, democracy and social transformation were discussed in Pre- and Post-independence India. The main objective to study this paper is to understand key thinker's seminal contribution to the evolution of political theorizing in India.

CHAPTER 1: Dadabhai Naoroji

- i) Political Thought – Liberalism.
- ii) British Government Criticism and Loyalty or faith.
- iii) Thought of Economic, Eco- drain and Moral Exploitation Theory.
- iv) Views on Indian Swarajya.
- v) Architect of Indian Nationalism Evaluation.

CHAPTER 2: Lokmanya Tilak

- i) Political Thought.
- ii) Chatusutri.
- iii) Views on Social Reform.
- iv) Thought on Congress Party, Homerule, Contestant Co- Operation and Revolutionary.
- v) Role of Indian Freedom Movement, Evaluation.

CHAPTER 3: Mahatma Gandhi

- i) Views on Truth and Non-Violence.
- ii) Satyagraha, Means and End.
- iii) Views on Religion and Spiritualisation of Politics.
- iv) Untouchability, Communal Unity.
- v) Views on State, Trusteeship theory, Evaluation.

Reference Book

1. Mahajan V.D. : Indian Political Thought.
2. Sudha J.P. : Indian Political Thought.
3. Karinakaram K.P. : Indian Politics Form Dadabhai Naoraji to Gandhi Gitanjali Prakashan, New Delhi.
4. Varma V.P., Laxminarayan Agarwal : Modern Indian Political Thought, Agra.
5. N.R.Inmdar : Political Thought and Leadership of Lokmanya Tilak , Concept pub. Delhi.
6. N. Jayapalan : Indian Political Thinkers , Atlantic Pub. New Delhi.
7. उर्मिला शर्मा, एस.के. शर्मा : भारतीय राजनैतिक चिंतन, अटलांटिक प्रकाशन , दिल्ली.
8. फाडिया. बी. एल. : आधुनिक राजनीतिक चिंतन का इतिहास, साहित्य भवन पब्लि. आग्रा , दिल्ली.
9. आर. एम. गोखले : आधुनिक भारतीय राजकीय विचारवंत, कॉन्टीनेटल प्रकाशन, पुणे.
10. डॉ. ना.य. डोळे: भारतीय राजकीय विचारांचा इतिहास, कॉन्टीनेटल प्रकाशन, पुणे.
11. डॉ. ना.य. डोळे : भारतीय राजकीय विचारवंत, विद्या बुक्स पब्लिशर्स, औरंगाबाद.
12. भाल. भोळे: आधुनिक भारतातील राजकीय विचार, पिंपळापुरे अँड कं. नागपुर.
13. बी. वाय. कुलकर्णी : भारतीय राजकीय विचारवंत , विद्याभारती प्रकाशन, लातूर.
14. डॉ. शुभांगी राठी : भारतीय राजकीय विचार, अथर्व प्रकाशन जळगाव, आवृत्ती २०१४.
15. डॉ. देवरे, डॉ. दिलीपसिंग निकुंभ : भारतीय राजकीय विचार, प्रशांत पब्लि. जळगाव २०१२.
16. डॉ वा. भा. पाटील : प्राचीन व आधुनिक भारतीय राजकीय विचारवंत, प्रशांत पब्लिकेशन्स जळगाव पुर्न. २०१३.
17. तळवलकर गोविंद : नवरोजी ते नेहरू.
18. आघाव विलास, ढाले व शेवाले : भारतीय राजकीय विचारवंत ,चिन्नाय प्रकाशन औरंगाबाद २०१४.
19. पाटील बी. बी. : भारतीय राजकीय विचारवंत, फडके प्रकाशन कोल्हापूर १९९७.
20. शिंदे ज. रा. : भारतीय राजकीय विचारवंत, कैलास पब्लि. औरंगाबाद १९८८.
21. देवगावकर श. गो : राजकीय विचारवंत, श्री साईनाथ प्रकाशन , नागपुर २००७.
22. शृंगारपुरे अरविंद : निवडक भारतीय राजकीय विचारवंत, श्री विद्या प्रकाशन, नागपुर २००३.
23. डॉ. देवरे विसपूते, निकुंभ , ठाकरे : आधुनिक भारतीय राजकीय विचारवंत, प्रशांत पब्लि. पुणे २००४.
24. निकम श्रीराम : गांधी - आंबेडकर, अस्पृश्यमुक्ती संघर्ष, लोकवाङ्मय गृह, मुंबई २००८.

K.B.C.N.M. University, Jalgaon
Syllabus for T.Y.B.A. (C.B.C.S. Pattern)

Political Science, Semester V

Paper Code : SEC- 3 Journalism and Mass Communication [w.e.f. June 2020]

Credit: 02
Lectures: 52

Total Marks: 100
Internal: 40
External: 60

Course Objective:

This paper deals with concepts and dimensions in journalism, mass communication and political journalism. It highlights various aspects of press, media and its type and methods. This course will help learners to understand dynamics within Journalism, Political journalism and communication means and ends and his process in society and nation. This course will give introduction to the students of journalism aims to provide voters with the information to formulate their own opinion and participate in community, Local to global matter that will effect then political journalism is provided through different mediums in print, broadcast, online reporting, instant coverage of campaign politics, event news, government status, elections updates etc.

CHAPTER 1: Introduction to Journalism

- i) Nature, Scope, and significance of Journalism.
- ii) Press and Society.
- iii) Press and Government.
- iv) Freedom of Press and Constitutions.
- v) Awareness and Socialization of Press.

CHAPTER 2: Introduction to Mass Communication

- i) Nature and Process of Mass Communication.
- ii) Media of Mass Communication.
- iii) Types and typology of Audiences.
- iv) Characteristics of Audiences.
- v) Awareness and Socialization of Communication.

CHAPTER 3: Criticism of Journalism and Mass Communication.

- i) Roles and Responsibilities of Journalism and Mass Communication.
- ii) Changing Role of Press and Press Group.
- iii) Model Code of ethics in Press.
- iv) Use of New media.
- v) Challenges before Journalism and Mass Communication.

Reference Book

1. Carey Jams W. & Cates A. (2004), Journalism, Libraries Unlimited, West Port, London.
2. Vir Bala & Agarwal, Essentials of Practical Journalism, Concept Publication Camp, New Delhi.
3. Roy Barun, (2001), Beginner's Guide to Journalism, Pustak Mahal, Mumbai.
4. R. Ramkrishnan, (1994), Press & Politics in an Indian State, Delta Publishing House, Hyderabad.
5. Kamath M.V., (2002), Professional Journalism, Vikas Publishing House Pvt. Ltd., New Delhi.
6. Menon K.S.R. Stylebook for Journalists & Writers, Konark Publishers.
7. Rangaswami ; Basic Journalism, Macmillan India.
8. चतुर्वेदी एन. पी., (२००५), जनसंचार एवं पत्रकारिता, पोईटर पब्लिशर्स, जयपूर
9. लेले रा. के., (२००४), मराठी वृत्तपत्रांचा इतिहास, कॉन्टीनेटल प्रकाशन, पुणे.
10. कुलकर्णी प्रकाश , (१२ सप्टेंबर १९८९), माध्यम श्रीविद्या प्रकाशन, पुणे - ३०
11. खांबटे सतिश व योगेंद्र ठाकुर, (१३ ऑगस्ट २००६), पत्रकारिता एक आव्हान, आमोद प्रकाशन, मुंबई.
12. कोळमकर अनंत. (२००६), बातमीदाराचा जाहीरनामा, हिमालया पब्लिशिंग हाऊस, मुंबई.
13. सोनकांबळे कविता, (२०१६), मीडिया आणि राजकारण, निर्मल प्रकाशन, नांदेड.
14. अकलूजकर, प्रसन्नकुमार, वृत्तपत्रविद्या , श्रीविद्या प्रकाशन, पुणे
15. कुलकर्णी. एस . के. पत्रकारिता मार्गदर्शक, पुणे विद्यार्थी गृह प्रकाशन, पुणे
16. तळवलकर गोविंद, अग्रलेख, प्रेस्टिज पब्लि. मुंबई
17. पाध्ये प्रभाकर , पत्रकारितेची मूलतत्वे.
18. गरुड विश्वनाथ, डिजिटल पत्रकारिता, गमभन प्रकाशन
19. बोराटे योगेश , सोशल मिडिया, अथर्व प्रकाशन , जळगाव
20. सामंत, सत्वशीला, २०१४, मराठी भाषा आणि शुद्धलेखन डायमंड पब्लि. पुणे.

K.B.C.N.M. University, Jalgaon
Syllabus for T.Y.B.A. (C.B.C.S. Pattern)
Political Science, Semester V

Paper Code : GE 1A: Indian Civil Services [w.e.f. June 2020]

Credit: 03
Lectures: 52

Total Marks: 100
Internal: 40
External: 60

Course Objective:

This paper provides the conceptual framework of the civil services and good governance. It delves deep in meaning, origin, forms of civil services and good governance in general. This course will be helpful and encourage students to acknowledge civil services and good governance process in India. An intention of this paper is to understand origin, development, and challenges before good governance in India.

CHAPTER 1: Civil Services.

- i) Meaning, Definition and Significance.
- ii) Historical Background and Development of Civil services.
- iii) Characteristics of Civil Services.
- iv) Function and Role of civil Services.
- v) Demerits and Committed of Civil Services.

CHAPTER 2: Recruitment, Training and Promotion.

- A) Recruitment
 - i) Meaning, Definition and Significance.
 - ii) Methods, Types and Problem of Recruitment.
- B) Training
 - i) Meaning, Objects, and Importance of Training.
 - ii) Methods and Types of Training.
- C) Promotion.
 - i) Meaning and Importance of Promotion.
 - ii) Principles of Promotion.

CHAPTER 3: Union and State Public Services.

- i) System of Recruitment in India.
- ii) Methods of Determining Qualification (Written test, Syllabus, Interview, Performance Test, Psychological and Physical Test)
- iii) Training and Appointment.
- iv) Reservation Policy.
- v) Retirement, Purpose, Kinds, Benefits.

Reference Book

1. Awasthi S Maheshwari : Public Administration.
2. White. L. D. : Introduction to the study of Public Administration.
3. Sinha. V. M. : Civil Services and Administrative Development.
4. Punjabi. K. L. : Civil Servants in India.
5. Bharadwaj : Civil Service Administration.
6. Goel. S. L. : Personnel Administration and Management.
7. Maheshwari. S. R. : Indian Administration.
8. फाडिया बी एल : भारत में लोकप्रशासन
9. कटारिया सुरेंद्र : कार्मिक प्रशासन
10. शर्मा व नंदलाल : लोकप्रशासन
11. तिवारी, भाटिया : लोकसेवी वर्गीय प्रशासन
12. वशिष्ठ निशा : भारत में नौकारशाही प्रणाली
13. बंग के आर : कर्मचारी वर्ग प्रशासन आणि वित्तीय प्रशासन
14. ठोंबरे हनिफ : कर्मचारी आणि वित्तीय प्रशासन
15. देशपांडे श्रीकांत : लोकप्रशासन
16. बिंगे सुभाष : कर्मचारी प्रशासन
17. बोरा बार्स : लोकप्रशासन शास्त्र
18. बोगले शांताराम : लोकप्रशासन सिद्धांत व कार्यपद्धती
19. देशमुख प्रभाकर : व्यवसाय व्यवस्थापनाची मु ल तत्वे
20. देशपांडे श्रीकांत : भारतीय प्रशासखिया प्रणाली
21. पाटील यशोदा : लोकप्रशासन
22. काळे अशोक : लोकप्रशासन
23. पाटील बी बी : लोकप्रशासन

॥ अंतरी पेटवू ज्ञानज्योत ॥

“ A” Grade NAAC Re- Accredited
(3rd Cycle)

T.Y.B.A.

Political Science

CBCS Pattern (UGC)

Kavayitri Bahinabai Chaudhari

North Maharashtra University, Jalgaon

SEMESTER - VI

With effect from

2020-2021

K.B.C.N.M. University, Jalgaon
Syllabus for T.Y.B.A. (C.B.C.S. Pattern)

Political Science, Semester VI

Paper Code : DSE-3 B Western Political Thinker Part – II [w.e.f. June 2020]

Credit: 03
Lectures: 52

Total Marks: 100
Internal: 40
External: 60

Course Objective:

This paper focus on the classical ideas generated in the western world representation the ancient to the modern. The three thinkers have been selected who represent ideal, realistic, and liberal tradition. The test is interpreted both in historical and philosophical perspective. The course will narrate students the legacy of the thinkers and orient them about continuity and change within the western political tradition. It helps them to study the historical aspects western state and society. The main purpose of this paper is to acknowledge students with how the great masters explained and analysed political events and problems of their time and prescribes solutions.

CHAPTER 1: John Stuart Mill

- i) Views on Liberty.
- ii) Views on Women Liberty,
- iii) Mill on State.
- iv) Representative Government.
- v) Views on Utilitarianism, Evaluation.

CHAPTER 2: Karl Marks

- i) Scientific & Dialectical Materialism.
- ii) Materialistic Interpretation of History.
- iii) Theory of Class Conflict and Surplus value.
- iv) Views on state or Classless and Stateless Society.
- v) Revolution Theory, Evaluation.

CHAPTER 3: Harold Laski

- i) Pluralistic Theory of Sovereignty.
- ii) Theory of Right.
- iii) Views on Liberty.
- iv) Views on Equality and Law.
- v) Views on Capitalism, Evaluation.

Reference Book

1. Bhandari & Sethi – Studies in Plato & Aristotle.
2. Jones W. T. – Master of Political Thought.
3. Sabine G. H. – History of Political Theory.
4. Ebensstein William Great Political Thinkers.
5. Sharma R.N. : Great Thinkers of the World.
6. Gupta R.C. : Great Political Thinkers.
7. गोविंद प्रसाद नेमा : हॅराल्ड लास्की के राजनीतिक विचारोका अध्ययन,बी.आर.पब्लिक,दिल्ली.
8. हरिदात्त वेदालंकार : आधुनिक राजनीती चिंतन, सरसावती सदन,मरतुरी
9. पी.बी.गौतम:प्रमुख राजनीतिक विचारक ,नाटीनाला पब्लिक हौस, दिल्ली.
10. आघाव विलास, ढाले व शेवाळे,पाश्चिमात्य राजकीय विचारवंत,चिन्मय प्रकाशन औरंगाबाद २००४
11. अमृतकार प्रशांत, पाश्चिमात्य राजकीय विचारवंत, चिन्मय प्रकाशन औरंगाबाद २००५
12. गव्हाणे महादेव, पाश्चिमात्य राजकीय विचारवंत ,निकिता प्रकाशन , लातूर-२०१३
13. देवरे,निकुंभ पाश्चिमात्य राजकीय विचारवंत , प्रशांत पब्लिकेशन ,जळगाव २००९
14. शृंगारपुरे अरविंद ,भारतीय तथा पाश्चिमात्य राजकीय विचारवंत श्रीमंगेश प्रकाशन,नागपूर
15. जोशी सुधाकर, पाश्चिमात्य राजकीय विचारवंत , विद्याकुल पाटील ,औरंगाबाद .
16. डोळे ना.य. प्रमुख पाश्चिमात्य राजकीय विचारवंत ,विद्याकुल पाटील ,औरंगाबाद .
17. भोळे भा.ल. पाशात्य राजकीय विचारवंत ,पिंपळपाटील नागपूर.
18. निकुंभ दिलीपसिंग : पाश्चिमात्य राजकीय विचारवंत प्रशांत पब्लिकेशन ,जळगाव २०१४.
19. नवलगुडेकर श.ना. : पाश्चिमात्य राजकीय विचारवंत
20. कुलकर्णी सुधाकर : पाश्चिमात्य राजकीय विचारवंत, अरुण प्रकाशन ,लातूर.
21. साबळे आर.डी. : पाश्चिमात्य राजकीय विचारवंत,अभय प्रकाशन ,नांदेड.

K.B.C.N.M. University, Jalgaon
Syllabus for T.Y.B.A. (C.B.C.S. Pattern)
Political Science, Semester VI

Paper Code : DSE-4 B Political Sociology Part – II [w.e.f. June 2020]

Credit: 03
Lectures: 52

Total Marks: 100
Internal: 40
External: 60

Course Objective

This paper deals with concepts and dimensions in Political Sociology. It highlights various aspects of political culture, process of political socialization and political modernization, comparatively. This course will help learners to understand dynamics within political action, power, and process in India and across the country. The main purpose of this course is to acquaint the students with interdisciplinary approach by connecting two separate disciplines.

CHAPTER 1: Political Development and Modernization.

- A) Political Development
 - i) Meaning, Definition, and Importance.
 - ii) Various approaches of Political Development.
- B) Political Modernization
 - i) Meaning, Definition, and Importance.
 - ii) Objectives and Dilemmas of Political Modernization.

CHAPTER 2: Political Communication and Public Opinion.

- A) Political Communication
 - i) Meaning, Definition, and Importance.
 - ii) Means of Communication.
- B) Public Opinion
 - i) Meaning, Definition, and Importance.
 - ii) Formation of Public Opinion.
 - iii) Change in Public Opinion.

CHAPTER 3: Political Influence, Political Legitimacy.

- A) Political Influence
 - i) Meaning, Definition, and Importance.
 - ii) Means of Power.
- B) Political Legitimacy
 - i) Meaning, Definition, and Importance.
 - ii) Means of Legitimacy.

Reference Book

1. Bhargava, Acharya : Political Theory : An Introduction.
2. Subhash C. Kashyap : Our Political System.
3. Ram Bakhan Mandal : Political Culture and Political Socialization.
4. Rush Michael and Althoff : An Introduction to Political Sociology.
5. Almond, Gabriel & Verba : The Civic Culture Princeton.
6. T.B. Bottomre : Political Sociology.
7. V. D. Mahajan : Modern Political Theory.
8. राजेंद्र कुमार शर्मा : राजकीय समाजशास्त्र, एटलांटिक पब्लिकेशन, दिल्ली २०१२.
9. शशिभूषण सिंह : राजकीय समाजशास्त्रकडे विविध आयाम, अर्जुन पब्लिकेशन, नई दिल्ली २०१२.
10. फाडिया बी.एल. : राजकीय समाजशास्त्र, साहित्य भवन पब्लिकेशन २००८.
11. जोहरी जे.सी.समकालीन राजनीतिक सिद्धांत , स्टर्लिंग पब्लिकेशन, दिल्ली २००९.
12. डॉ. भा.ल. भोळे : आधुनिक राजकोय विश्लेषण
13. डॉ.ना.र.इनामदार.व डॉ.सु.ना.पुराणिक : आधुनिक राजकोय विश्लेषण
14. डॉ.शुभांगी राठी : आधुनिक राजकोय विश्लेषण, अथर्व प्रकाशन , जळगाव.
15. तिजारे घोगरेकर : राज्यशास्त्राचे सिद्धांत आणि राजकीय विश्लेषण मंगेश प्रकाशन,नागपूर.
16. पाटील महेंद्र : राजकीय समाजशास्त्र, प्रशांत पब्लिकेशन ,जळगाव २०१७.
17. पवार प्रमोद, पाटील महेंद्र : आधुनिक राजकोय विश्लेषण, प्रशांत पब्लिकेशन ,जळगाव २०१५.
18. देवगावकर श.गो. : राजकीय समाजशास्त्र मंगेश प्रकाशन,नागपूर २००१.
19. आवारी विलास, देवरे सुरेश : आधुनिक राजकोय विश्लेषण डायमंड पब्लिकेशन , पुणे २००१.
20. फड एस.बी. : उच्चतर आधुनिक राजकीय सिद्धांत विद्याबुक, पब्लिकेशन औरंगाबाद २०१४.
21. बेनके -गुढके सुवर्णा : राजकीय सिद्धांत प्रशांत पब्लिकेशन ,जळगाव २०१४.
22. भोळे, भा. ल., राजकीय सिद्धांत आणि विश्लेषण, पिंपळापुरे बुक डिस्ट्रिब्युटर्स : नागपूर २००२.
23. श्रुती मेहता: राजकीय समाजशास्त्र .
24. इमानदार ना. र. व पुराणिक स. ना. राजकीय समाजशास्त्र , कॉन्टिनेन्टल प्रकाशन पुणे १९८४.
25. अलिम वकिल, ज्योत्स्ना सोनखासकर. राजकीय समाजशास्त्र. प्रतिमा प्रकाशन : पुणे २०१५.
26. राठी शुभांगी, राजकीय विचारप्रणाली, कैलाश पब्लिकेशनस : औरंगाबाद २०१३.
27. रावळ- ठाकरे शुभदा, तौलनिक राज्यशास्त्र, श्रीविद्या प्रकाशन, पुणे २००४.
28. पाटील, महेंद्र व पवार, प्रमोद, आधुनिक राजकीय विश्लेषण, प्रशांत प्रकाशन , जळगांव २०१५.

K.B.C.N.M. University, Jalgaon
Syllabus for T.Y.B.A. (C.B.C.S. Pattern)

Political Science, Semester VI

Paper Code : DSC-1 F Indian Political Thinker Part - II [w.e.f. June 2020]

Credit: 03
Lectures: 52

Total Marks: 100
Internal: 40
External: 60

Course Objective:

This is an introductory paper to the concept ideas and theories developed in India. It deals with the main sources of the political traditions in modern India and focusses the development of social Institution and as various patterns of politics that emerged in modern India. This course will encourage students to understand and decipher the diverse and often contesting ways in which the ideas of nationalism, democracy and social transformation were discussed in Pre- and Post-independence India. The main objective to study this paper is to understand key thinker's seminal contribution to the evolution of political theorizing in India.

CHAPTER 1: Vinayak Damodar Savarkar.

- i) Thought of Hindu Nationalism & Internationalism.
- ii) Thought on Indian Freedom, Revolution, Ahinsa and Militarism.
- iii) Thought of Social Reforms.
- iv) Saftshrunkalas.
- v) Views on Hindu Modernization.

CHAPTER 2 : Dr. Babasaheb Ambedkar.

- i) Indian Constitution and Constitutionalism.
- ii) Thought on Social and Political Democracy.
- iii) Critique of Caste System.
- iv) Views on Marxism.
- v) Views on State Socialism, Evaluation.

CHAPTER 3 : Pandit Jawaharlal Nehru

- i) Views on Democracy.
- ii) Views on Democratic Socialism.
- iii) Ideas on Planning and Development.
- iv) Thought on Non-Alignment, Panchsheel, World Peace.
- v) Architect of Modern India Evaluation.

Reference Book

1. Mahajan V.D. : Indian Political Thought.
2. Sudha J.P. : Indian Political Thought.
3. Karinakaram K.P. : Indian Politics Form Dadabhai Naoraji to Gandhi Gitanjali Prakashan, New Delhi.
4. Varma V.P., Laxminarayan Agarwal : Modern Indian Political Thought, Agra.
5. N.R.Inmdar : Political Thought and Leadership of Lokmanya Tilak , Concept pub. Delhi.
6. N. Jayapalan : Indian Political Thinkers , Atlantic Pub. New Delhi.
7. उर्मिला शर्मा, एस.के. शर्मा : भारतीय राजनैतिक चिंतन, अटलांटिक प्रकाशन , दिल्ली.
8. फाडिया. बी. एल. : आधुनिक राजनीतिक चिंतन का इतिहास, साहित्य भवन पब्लि. आग्रा , दिल्ली.
9. आर. एम. गोखले : आधुनिक भारतीय राजकीय विचारवंत, कॉन्टीनेटल प्रकाशन, पुणे.
10. डॉ. ना.य. डोळे: भारतीय राजकीय विचारांचा इतिहास, कॉन्टीनेटल प्रकाशन, पुणे.
11. डॉ. ना.य. डोळे : भारतीय राजकीय विचारवंत, विद्या बुक्स पब्लिशर्स, औरंगाबाद.
12. भाल. भोळे : आधुनिक भारतातील राजकीय विचार, पिंपळापुरे अँड कं. नागपुर.
13. बी. वाय. कुलकर्णी : भारतीय राजकीय विचारवंत , विद्याभारती प्रकाशन, लातूर.
14. डॉ. शुभांगी राठी : भारतीय राजकीय विचार, अथर्व प्रकाशन जळगाव, आवृत्ती २०१४.
15. डॉ. देवरे, डॉ. दिलीपसिंग निकुंभ : भारतीय राजकीय विचार, प्रशांत पब्लि. जळगाव २०१२.
16. डॉ वा. भा. पाटील : प्राचीन व आधुनिक भारतीय राजकीय विचारवंत, प्रशांत पब्लिकेशन्स जळगाव पुर्न. २०१३.
17. तळवलकर गोविंद : नवरोजी ते नेहरू.
18. आघाव विलास, ढाले व शेवाले : भारतीय राजकीय विचारवंत ,चिन्नाय प्रकाशन औरंगाबाद २०१४.
19. पाटील बी. बी. : भारतीय राजकीय विचारवंत, फडके प्रकाशन कोल्हापूर १९९७.
20. शिंदे ज. रा. : भारतीय राजकीय विचारवंत, कैलास पब्लि. औरंगाबाद १९८८.
21. देवगावकर श. गो : राजकीय विचारवंत, श्री साईनाथ प्रकाशन , नागपुर २००७.
22. शृंगारपुरे अरविंद : निवडक भारतीय राजकीय विचारवंत, श्री विद्या प्रकाशन, नागपुर २००३.
23. डॉ. देवरे विसपूते, निकुंभ , ठाकरे : आधुनिक भारतीय राजकीय विचारवंत, प्रशांत पब्लि. पुणे २००४.
24. निकम श्रीराम : गांधी - आंबेडकर, अस्पृश्यमुक्ती संघर्ष, लोकवाङ्मय गृह, मुंबई २००८.

K.B.C.N.M. University, Jalgaon
Syllabus for T.Y.B.A. (C.B.C.S. Pattern)
Political Science, Semester VI

Paper Code : SEC- 4 Political Journalism [w.e.f. June 2020]

Credit: 02
Lectures: 52

Total Marks: 100
Internal: 40
External: 60

Course Objective:

This paper deals with concepts and dimensions in journalism, mass communication and political journalism. It highlights various aspects of press, media and its type and methods. This course will help learners to understand dynamics within Journalism, Political journalism and communication means and ends and his process in society and nation. This course will give introduction to the students of journalism aims to provide voters with the information to formulate their own opinion and participate in community, Local to global matter that will effect then political journalism is provided through different mediums in print, broadcast, online reporting, instant coverage of campaign politics, event news, government status, elections updates etc.

CHAPTER 1: Political Journalism.

- i) Meaning, Definition, Nature, Scope & Significance in Political Journalism.
- ii) Sources of Political Journalism.
- iii) Code of conduct for Political Journalism.
- iv) Commercialization of Journalism.
- v) Fear of Political Journalism.

CHAPTER 2: Methods of Political Journalism.

- i) Commentary of Legislation.
- ii) Political Interview.
- iii) Press Conference.
- iv) Political Analysis.
- v) Reporting of Political Events.

CHAPTER 3: Politics and Media.

- i) Influence of Media on Decision Making Process.
- ii) Role of Media in Leadership Development.
- iii) Role of Media in Awareness.
- iv) Party Spirited Newspapers, Paid News.
- v) Challenges before Political Journalism and Media.

Reference Book

1. Carey Jams W. & Cates A. (2004), Journalism, Libraries Unlimited, West Port, London.
2. Vir Bala & Agarwal, Essentials of Practical Journalism, Concept Publication Camp, New Delhi.
3. Roy Barun, (2001), Beginner's Guide to Journalism, Pustak Mahal, Mumbai.
4. R. Ramkrishnan, (1994), Press & Politics in an Indian State, Delta Publishing House, Hyderabad.
5. Kamath M.V., (2002), Professional Journalism, Vikas Publishing House Pvt. Ltd., New Delhi.
6. Menon K.S.R. Stylebook for Journalists & Writers, Konark Publishers.
7. Rangaswami ; Basic Journalism, Macmillan India.
8. चतुर्वेदी एन. पी., (२००५), जनसंचार एवं पत्रकारिता, पोईटर पब्लिशर्स, जयपूर
9. लेले रा. के., (२००४), मराठी वृत्तपत्रांचा इतिहास, कॉन्टीनेटल प्रकाशन, पुणे.
10. कुलकर्णी प्रकाश , (१२ सप्टेंबर १९८९), माध्यम श्रीविद्या प्रकाशन, पुणे - ३०
11. खांबटे सतिश व योगेंद्र ठाकुर, (१३ ऑगस्ट २००६), पत्रकारिता एक आव्हान, आमोद प्रकाशन, मुंबई.
12. कोळमकर अनंत. (२००६), बातमीदाराचा जाहीरनामा, हिमालया पब्लिशिंग हाऊस, मुंबई.
13. सोनकांबळे कविता, (२०१६), मीडिया आणि राजकारण, निर्मल प्रकाशन, नांदेड.
14. अकलूजकर, प्रसन्नकुमार, वृत्तपत्रविद्या , श्रीविद्या प्रकाशन, पुणे
15. कुलकर्णी. एस . के. पत्रकारिता मार्गदर्शक, पुणे विद्यार्थी गृह प्रकाशन, पुणे
16. तळवलकर गोविंद, अग्रलेख, प्रेस्टिज पब्लि. मुंबई
17. पाध्ये प्रभाकर , पत्रकारितेची मूलतत्वे.
18. गरुड विश्वनाथ, डिजिटल पत्रकारिता, गमभन प्रकाशन
19. बोराटे योगेश , सोशल मिडिया, अथर्व प्रकाशन , जळगाव
20. सामंत, सत्वशीला, २०१४, मराठी भाषा आणि शुद्धलेखन डायमंड पब्लि. पुणे.

K.B.C.N.M. University, Jalgaon
Syllabus for T.Y.B.A. (C.B.C.S. Pattern)

Political Science, Semester VI

Paper Code : GE 1B: Management and Good Governance [w.e.f. June 2020]

Credit: 03
Lectures: 52

Total Marks: 100
Internal: 40
External: 60

Course Objective:

This paper provides the conceptual framework of the civil services and good governance. It delves deep in meaning, origin, forms of civil services and good governance in general. This course will be helpful and encourage students to acknowledge civil services and good governance process in India. An intention of this paper is to understand origin, development, and challenges before good governance in India.

CHAPTER 1: Good Governance.

- i) Meaning and Definition.
- ii) Silent Features of Good Governance.
- iii) Elements of Good Governance.
- iv) Obstacles in the way of Good Governance.
- v) Challenges before Good Governance.

CHAPTER 2: Management.

- i) Meaning, Definition and Types of Management.
- ii) Characteristic of Management.
- iii) Approaches of Management.
- iv) Functions of Management, POSDCORB.
- v) Test of Good Management and Importance.

CHAPTER 3: Administrative Leadership.

- i) Meaning and Approaches of Administrative Leadership.
- ii) Development of Administrative Leadership.
- iii) Essential Qualities of Administrative Leads.
- iv) Functions of Administrative Leadership.
- v) Relationship of Good Governance and Administration.

Reference Book

1. Awasthi S Maheshwari : Public Administration.
2. White. L. D. : Introduction to the study of Public Administration.
3. Sinha. V. M. : Civil Services and Administrative Development.
4. Punjabi. K. L. : Civil Servants in India.
5. Bharadwaj : Civil Service Administration.
6. Goel. S. L. : Personnel Administration and Management.
7. Maheshwari. S. R. : Indian Administration.
8. फाडिया बी एल : भारत में लोकप्रशासन
9. कटारिया सुरेंद्र : कार्मिक प्रशासन
10. शर्मा व नंदलाल : लोकप्रशासन
11. तिवारी, भाटिया : लोकसेवी वर्गीय प्रशासन
12. वशिष्ठ निशा : भारत में नौकारशाही प्रणाली
13. बंग के आर : कर्मचारी वर्ग प्रशासन आणि वित्तीय प्रशासन
14. ठोंबरे हनिफ : कर्मचारी आणि वित्तीय प्रशासन
15. देशपांडे श्रीकांत : लोकप्रशासन
16. बिंगे सुभाष : कर्मचारी प्रशासन
17. बोरा बार्स : लोकप्रशासन शास्त्र
18. बोगले शांताराम : लोकप्रशासन सिद्धांत व कार्यपद्धती
19. देशमुख प्रभाकर : व्यवसाय व्यवस्थापनाची मु ल तत्वे
20. देशपांडे श्रीकांत : भारतीय प्रशासखिया प्रणाली
21. पाटील यशोदा : लोकप्रशासन
22. काळे अशोक : लोकप्रशासन
23. पाटील बी बी : लोकप्रशासन